

A házastársatoknak szüksége van a mosolyotokra

Ferenc pápa levele a Szent Család ünnepén

Az alábbiakban annak a levélnek a fordítását tesszük közzé, amelyet a pápa december 26-án, a Szent Család ünnepén küldött a házaspároknak az „Amoris laetitia-családév” alkalmából, melyet Ferenc pápa az apostoli buzditás közzétételének ötödik évfordulóján hirdetett meg, s amely 2021. március 19-én kezdődött és 2022. június 26-án ér véget a családok tizedik világtalálkozójával Rómában.

Kedves férjek és feleségek a világ minden táján!

Az „Amoris laetitia-családév” alkalmából fordulok hozzátok, hogy kifejezzem szeretetemet és közelségemet ebben a különleges időszakban, amelyben élünk. Mindig szem előtt tartottam a családokat imáimban, de még inkább a világjárvány idején, amely mindenkit próbára tett, különösen a legkiszolgáltatottabbakat. Ez az időszak, melyen keresztülmegyünk, arra készítet, hogy alázattal, szeretettel és elfogadással közeledjek minden emberhez, minden házaspárhoz és minden családhoz, abban a helyzetben, amelyben éppen van.

A különleges helyzet arra hív bennünket, hogy megéljük a szavakat, amelyekkel az Úr arra hívja Ábrahámot, hogy hagyja el földjét, atyja házáat, és menjen egy ismeretlen földre, melyet ő maga fog mutatni neki (vö. Ter 12,1).

(Folytatás a 8. oldalon)

Fotó: Vatican News

Az Oltáriszentség előtt égő örökmécses

Emlékmise Szent Margit tiszteletére

Árpád-házi Szent Margit égi születésnapját január 18-án ünnepeljük. Hagyományból vált, hogy a Margit-szigeti kolostor romjainál, ahol szerzetesként élt, és ahol sírja ma is látható, szentmiseáldozatot mutatnak be hazánkért az esztergomi érsekek. Az ünnepélyes szentmisét Erdő Péter bíboros idén január 16-án, vasárnap 11 órakor celebrálja. A fontos egyházi és társadalmi eseményre mindenkit szeretettel hívunk és várunk.

A budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus élményét szívünkben hordozva, Árpád-házi Szent Margit ünnepén eszünkbe juthatnak Eugenio Pacelli pápai legátus szavai, amelyeket 1938. május 25-én mondott a Hősök terén.

(Folytatás a 2. oldalon)

„Isten áldjon meg minden magyar embert!”

Sok afrikai gyermek anygalkája lehettünk

A Nyolc Boldogság Közösség – a Magyar Kurír és az Új Ember médiatámogatásával – karácsonyi adománygyűjtést szervezett a bangui gyerekek számára, amely a múlt év december 15-éig tartott. Közben újabb nagy terv született egy iskola építéséről. Balog Márta nővér, az afrikai rendtartomány előljáróját (képünkön) a közép-afrikai köztársaságbeli misszióról és a gyűjtés eredményéről kérdeztük.

– Milyen körülmények között működik Banguiban a misszió?

– A Közép-afrikai Köztársaságban már a 80-as évektől jelen vagyunk. A főváros, Bangui peremvidékén, a szavanna közepén alakítottuk ki a missziót, hogy a periférián élő embereknek segíteni tudjunk. Az országban gyakorlatilag tizenhárom éve folyamatosan polgárháború dúl, ezért az emberek vidékről a fővárosba menekülnek: néhány év alatt kétszáz ezresre nőtt körülöttünk ez a városrész. A hirtelen megnövekedett lélekszámú lakónegyedben nincs víz, villany, a vidékről idemenekült szegények nehéz kö-

rülmények között élnek, hiszen egy ekkorára dagadt városrészt nem tud eltartani a város.

– Hogyan született meg a gondolat, hogy megajándékozzák ezt a sok gyermeket?

– Arra gondoltak a szerzetes nővérek és testvérek, hogy a gyerekek nevetése legyen hangosabb a fegyverropogásnál. Hiába állomásoznak ugyanis békefenntartó katonák az egész városban, magam is hallottam novemberben, amikor kint jártam, hogy még most is lőnek.

(Folytatás a 9. oldalon)

Munkatárs lehetek az aratásban

Interjú Kauser Tiborral, a Ferences Világi Rend miniszter generálisával

A Ferences Világi Rend 2021. november 17-én újra megválasztotta miniszter generálisnak Kauser Tibort. Hét éve tölti be a világszerte kétszáz ezer tagot számláló közösségben ezt a legfelsőbb pozíciót, ami miatt a Vatikánnal és Ferenc pápával is kapcsolatot ápol. Legutóbb novemberben találkozott az egyházfővel, 2020 őszén pedig részt vett a Fratelli tutti kezdetű enciklika aláírásának ünnepén, Assisiben. A háromgyermekes építész a piliscsabai otthona melletti műtermében kerestük fel.

– A miniszter generális valamennyi kontinens világi ferencesekének pástora. Milyen feladatokat kell ellátnia?

– Guidare et animare – vezetni és animálni, ez a dolog. A miniszter generális tulajdonképpen a legelső pozíciót tölti be: általános szolga. Száztizenhat országban van jelen a rend, egy kétszáz ezres közösséget kell összefogni és vezetni, azoknak a főbb irányoknak megfelelően, amelyeket a káptalan elhatározott.

– Hogyan lehet innen, Piliscsabáról rálátni arra, hogy mi zajlik a világban a rend közösségeiben?

– Ma már könnyen. Hivatalosan 1978-ban alakult meg a világi rend, de nyolcszáz éves a történelmünk. A nyolcvanas években az első miniszter generális, aki venezuelai volt, még hagyományos postai levelezés útján tartotta a kapcsolatot a nemzetközi közösségekkel. El sem tudom képzelni, milyen lehetett ez, hiszen ma ott az e-mail, a Zoom vagy a chat.

(Folytatás a 11. oldalon)

Keresztény hivatásunk, hogy békeszerzők legyünk
Fáklyás felvonulás a béke világnapján
3. oldal

Fémbe foglalt imádságok
Vásárhelyi Anzelm OSB a láthatatlanra nyitott szimbólumokról
5. oldal

Az Arab-félsziget legnagyobb katolikus temploma
6. oldal

Mértékadó
Kultúra • Tv. és rádióműsor
2022. január 10-16.

Molnár József képei a Nemzeti Galériában
Sinkó Veronika művészete
Arany Medál a közönségkedvenceknek

ISSN 0133-1205

22002

9 770133 120548

Szent József a lényegre tanít bennünket

2021. November 17-én a Szentatya új katekézissorozatot kezdve, Szent Józsefről elmélkedett. Ferenc pápa első katekézisének témája: Szent József és a környezet, amelyben élt (vö. Mík 5,1,2–3,4).

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

1870. december 8-án Boldog IX. Piusz az egyetemes Egyház védőszenntjévé nyilvánította Szent Józsefet. Százötven évvel azon esemény után egy külön Szent Józsefnek szentelt évet élünk, és ebből az alkalmából a Patris corde [Apai szívvel] kezdetű apostoli levélben közzétettem néhány gondolatot az ő alakjáról.

Szent József soha nem tudott anynyi támogatást, vigaszt és útmutatást nyújtani számunkra korábban, mint manapság, ebben a több szempontból is globális válsággal küzdő időszakban.

Ezért döntöttem úgy, hogy katekézissorozatot szentelek neki, mely reményeim szerint segít majd abban, hogy példája és tanúságtétele megvilágosítson bennünket. Néhány héten keresztül tehát Szent Józsefről lesz szó.

A Bibliában több mint tíz József nevű személy szerepel. Közülük a legfontosabb Jákob és Ráhel fia, aki különböző viszontagságokon keresztül rabszolgából Egyiptom második legfontosabb emberévé válik a fáraó után (vö. Ter 37–50).

A József név héberül azt jelenti: „Isten növelje, Isten adjon gyarapodást!” Ez egy kívánság, egy áldás, mely a Gondviselésbe vetett bizalom alapul, és különösen a termékenységre és a gyermekek növekedésére vonatkozik.

Éppen ez a név tárja elénk a Názáreti József személyiségének egyik lényegi vonását. Ő egy Isten gondviselésébe vetett hittel teli ember, ő hisz Isten gondviselésében. Az evangéliumban elbeszél minden cselekedetét az a bizonyosság vezérli, hogy Isten „növeszt”, Isten „növel”, Isten „hozzáad”, vagyis Isten gondoskodik üdvözítő tervének megvalósulásáról. És ebben a Názáreti József nagyon hasonlít az egyiptomi Józsefhez. József alakjának megértésében jelentős szerepet játszanak a vele kapcsolatos fontosabb földrajzi utalások, Betlehem és Názáret is.

Az Ószövetségben Betlehem városát Bet Lechemnek, vagyis „a kenyér házának” nevezik, de Efratának is,

az ott letelepedett törzs miatt. Arabul viszont a neve „a hús házát” jelenti, valószínűleg a környéken található nagyszámú juh- és kecskeállomány miatt. Nem véletlen, hogy amikor Jézus megszületett, a pásztorok voltak az első tanúi az eseménynek (vö. Lk 2,8–20). Jézus élettörténetének fényében ezek a kenyérre és húsról irányuló utalások az eucharisztia misztériumára mutatnak: Jézus a mennyből alászállt élő kenyér (vö. Jn 6,51). Ő maga mondja majd magáról: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van” (Jn 6,54).

Betlehemet – a Teremtés könyvével kezdve – többször említi a Biblia. Betlehem Rut és Noémi történetéhez is kapcsolódik, melyet Rut rövidke,

de csodálatos könyve mesél el. Rutnak született egy Obed nevű fia, akitől Izáj, Dávid király apja származott. És pontosan Dávid leszármazottja volt József, Jézus jog szerinti apja. Aztán Mikeás próféta nagy dolgokat jövendölt Betlehemről: „Te, efratai Betlehem, bár a legkisebb vagy Júda falvai között, mégis belőled születik majd nekem, aki uralkodni fog Izrael felett” (Mík 5,1). Máté evangélista pedig felhasználja ezt a jövendölést, és Jézus történetéhez mint annak nyilvánvaló beteljesedéséhez kapcsolja.

Isten Fia ugyanis nem Jeruzsálemet választja megtestesülésének helyszínéül, hanem Betlehemet és

mincéves koráig ott, a periférián élte, ácsként dolgozott, mint József. Jézus a perifériát és a peremvidéket részesíti előnyben. Ha ezt a valóságot nem vesszük komolyan, az azt jelenti, hogy nem vesszük komolyan az evangéliumot és Isten működését, aki továbbra is a földrajzi és egzisztenciális perifériákon nyilvánítja ki magát.

Az Úr mindig rejtetten cselekszik, a perifériákon, a lelkünkben is, a lélek perifériáin, az érzések, talán olyan érzések perifériáin, amelyeket szégyellünk; de az Úr ott van, hogy segítsen minket előrehaladni.

Az Úr továbbra is a perifériákon, a földrajzi és egzisztenciális perifériákon nyilvánítja ki magát. Jézus konkrétan felkeresi a bűnösöket, be-megy az otthonukba, beszél velük, megtérésre hívja őket. Emiatt kap is szemrehányást: „Nézzétek, micsoda Mester ez – mondják a törvénytudók –, nézzétek, micsoda Mester ez: bűnösökkel eszik, bemocskolja magát...” De azokat is megkeresi, akik nem tették a rosszat, hanem elszenvettkézték azt: a betegeket, az éhezőket, a szegényeket, a legkiszolgáltatottabbakat. Jézus mindig a perifériák felé megy. Állandóan a perifériák felé megy! És ennek nagy bizalmat kell ébresztenie bennünk, mert az Úr ismeri szívünk perifériáit, lelkünk perifériáit, társadalmunk perifériáit, városunk perifériáit, családunk perifériáit, vagyis azt a kissé homályos

oldalt, amelyet – talán mert szégyelljük – nem mutatunk meg.

Ebben a tekintetben az akkori társadalom nem sokban különbözik a miénktől. Ma is van központ, és van periféria. Az Egyház pedig tudja, az a feladata, hogy az örömhírt a perifériáktól indulva hirdesse.

József, aki egy názáreti ács, és aki bízik Istennek a róla és fiatal menyasszonyáról szőtt tervében, arra emlékezteti az Egyházat, hogy tekintet arra fordítsa, amit a világ szándékosan figyelmen kívül hagy.

József ma ezt tanítja nekünk: „Ne annyira azt nézd, amit a világ dicsér, nézd inkább a sarkokat, nézd a sötét szögleteket, nézd a perifériákat, azt, amit a világ nem akar látni.” Arra emlékeztet mindannyiunkat, hogy annak tulajdonítsunk jelentőséget, amit mások elvetnek. Ebben az értelemben ő valóban a lényeg tanítója: emlékeztet bennünket arra, hogy ami igazán értékes, az nem vonzza a figyelmünket, hanem türelmes megkülönböztetés képességét, hogy felfedezzük és nagyra értékeljük. Ami értékes, azt fel kell fedoznunk! Kérjük, járjon közben, hogy az egész Egyház visszanyerje ezt a tekintetet, ezt a megkülönböztető képességet, a lényeges dolgok értékelésének képességét. Induljunk újra Betlehemből, induljunk újra Názáretből!

Ma szeretnék üzenetet küldeni mindazoknak a férfiaknak és nőknek, akik a világ legelfeledettebb földrajzi perifériáin élnek, vagy akik egzisztenciális peremhelyzetben élnek. Találjatok Szent Józsefben arra a tanúságtévőre és védelmezőre, akire tekinthettek! A következő imával fordulhatunk hozzá, ezzel a „házi készítésű”, de szívből jövő imával:

Szent József, te, aki mindig bíztál Istenben, és az ő gondviselése által vezérelve hoztad meg döntéseidet, taníts meg minket arra, hogy ne annyira saját terveinkben, hanem az ő szeretettervben bizakodjunk! Te, aki a perifériáról jössz, segíts, hogy megfordítsuk tekintetünket, és azt részesítsük előnyben, amit a világ elvet és peremre szorít! Vigasztald meg azokat, akik egyedül érzik magukat, és támogasd azokat, akik csendben az élet és az emberi méltóság védelmezésén dolgoznak! Ámen.

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Az Oltáriszentség előtt égő örökmécses

Emlékmise Szent Margit tiszteletére

(Folytatás az 1. oldalról)

Beszédében a későbbi pápa így állította a résztvevők elé Árpád-házi Boldog Margitot: „Itt van Boldog Margit, Magyarország törzsökének második sarja, a szent szegénység mosolygó segítőtársa és nővére, az alázatosságban önmagát megtagadó ibolya, ez a kiváltságos, kristálytisza mélységű eucharisztikus lélek, az Oltáriszentség előtt égő örökmécses, akinek kedves lángja még ma is lobog.” Pacelli bíboros a beszédében valószínűleg a Margit életéről írt hiteles kódexnek arra a részére utalt, amelyben azt olvashatjuk, hogy az ablaknál áll, és nézi „Krisztus szent testét nagy áhítatossággal és nagy siralmakkal” (Szent Margit élete, 10.).

Miért lehetnek fontosak számunkra a legátusi és a szent életéről szóló kódexben

található idézetek? Elsősorban talán azért, mert világunkban ma is világító mécsesekre lenne szükség, olyan lelki mécsesekre, amelyet az Oltáriszentség előtt gyújtottak meg, és amelyek lángjai messzire világítanak. Ahhoz pedig, hogy a lelki mécses kiapadhatatlan lánggal égjen, az szükséges, hogy az Oltáriszentségből kiáradó szeretet táplálja. Szent Margit ebből a szeretetből merítve vált képessé arra, hogy királylányként a legaltársabb munkákat elvégezze, hogy másokat szolgáljon, és családjában a béke közvetítőjévé váljék. Ezzel a húsvéti Bárányt követő, áldozatos szeretettel magyarázható, hogy halálakor a Péter nevű domonkos rendi provinciális ezt a szótanot hallotta az esti veszernye után: „A bárány meghalt” (Szent Margit élete, 101.). Szent Margit az Oltáriszentség titkáinak mélységeiben el-

merülve, Jézust, a Bárányt követve maga is áldozati bárányává vált.

Az Eucharisziáról mint az értünk áldozatként önmagát felajánló és most is közöttünk

élő Bárányról elmélkedni számunkra is fontos feladat lehet. Elsősorban talán azért, mert bár lelkileg nagyon sokat szenvedünk, nem tudunk mit kezdeni a szenvedéssel.

Azt gondolhatjuk, hogy szabadságunkkal élve elkerülhetjük azt. Nehezen fogadjuk el, hogy a bűn által megsebzett életünk olyan valóság, amelyből csak úgy tudunk kiemelkedni, ha szembenézünk vele, és az értünk önmagát feláldozó Bárány kegyelmi erejét elfogadva önmagunkban legyőzzük a sebek okát, a gonosz kísértéseit. Így bűneiktől megszabadulva képesek leszünk arra, hogy hitelesen beszéljünk Isten kiáradó szeretetéről, és példát tudjunk adni mások számára. A mai világ nem az erkölcsi szílamokat, hanem ezt a hiteles tanúságtételt várja tőlünk.

A történelem igazolta, hogy Szent Margit életének

mécsest az Oltáriszentségből kiáradó kegyelmi erő táplálta, ezért mécsesének lángja nem lobbant el. Most is világít azoknak, akik reménytelenül szenvednek, és úgy érzik, hogy életük csak gyengén pisál, így nincs is üzenetük mások számára. A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus eseményeit újragondolva mi is mélyüljünk el az Oltáriszentség titkáiban. Szent Margitot követve éljünk az Úr jelenlétében, győzzük le a bennünk is hatni akaró gonosz kísértéseit. Szálljunk szembe a körülöttünk lévő megsebzett világ egyre erősödő támadásaival. Engedjük, hogy így minden nap megszülessen bennünk Isten ajándéka, a béke, amelyet Szent Margithoz hasonlóan közvetíteni is tudunk a bűn által zaklatott világunkban.

Beran Ferenc
Fotó: Merényi Zita

Keresztény hivatásunk, hogy békeszerzők legyünk

Fáklyás felvonulás a béke világnapján

A béke világnapján, január elsején a Sant'Egidio közösség fáklyás felvonulásra és ökumenikus imádságra hívtott minden békét kereső, jóakarátú embert Budapesten és Pécsen. A fővárosban a belvárosi főplébánia-templomban tartott imaórán Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök mondott beszédet.

Január elsején a közösség a béke lépéseivel kezdte az évet, hirdeti minden jóakarátú embernek, hogy mindannyiunk felelőssége imádkozni és tenni egy békésebb, igazságosabb világért, ahol mindenkinek, a gyengébbeknek és elhagyottaknak is méltó hely jut. Mindenütt arra hívja az embereket, hogy lépjenek ki otthonaikból, fáklyás felvonulással és imádsággal emlékezzenek a háborútól szenvedő országokra.

A budapesti felvonulás minden évben a Salkaházi Sára-emléktáblától indul, mely a vértanú nővéréről elnevezett dunai alsó rakparton található, és az idén a belvárosi

párbeszédet. Kéri, hogy ne fedkezzünk meg a háborúkról, amelyek a leggyengébbeket sújtják leginkább, és a térdre szorítva emlékeztet a táplálják bennünk a reményt, hogy beköszönt a béke ideje.

A kiáltvány hitet tesz amellett, hogy a béke kézművesei akarunk lenni. Felhívja a figyelmet arra is, hogy minden földrészen emberséges ökológiát kell teremteni és mind nagyobb tisztelettel lenni a környezet iránt, hogy biztosíthassuk a jövőt ezen a földön, és ne tagadjuk meg ezt a jövő nemzedékektől sem. „Az új évet a másokért való munkának, a barátságoknak és a re-

utat. Sebzett a szívünk, saját erőnkön nem, de Krisztus kegyelméből lehetünk a béke építői a világban, ha bízunk benne. Higgyük el, hogy ez a keresztény hivatásunk: legyünk békességszerzők. Engesztelődjünk ki Istennel és egymással, és építsük a béke civilizációját! – buzdított.

A homíliát követően Aaron Stevens lelkes, a békéért fohászzkodott az Úrhoz az egész teremtett világ számára. A Fokoláre Mozgalom képviselője az egységért imádkozott, hogy egymás iránti szeretetünkkel tegyünk tanúságot a világban. A Pakisztánból a hit védelmében elmenekült Rylan a hajléktalanokért, éhezőkért, menekültekért kérte Istent, és olyan szívért könyörgött, „ami meglátja minden emberben a szépséget”.

A könyörgéseket követően név szerint imádkoztak min-

templomnál ért véget ökumenikus imádsággal, amelyen Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök mondott beszédet, részt vett Osztie Zoltán, a belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templom plébánosa, imádsággal szolgált Aaron Stevens, a Szent Kolumbán skót presbiteriánus egyházközség lelkesze.

A rakparton gyülekező felvonulókat Szőke Péter, a Sant'Egidio közösség felelőse köszöntötte. Salkaházi Sára emlékezve elmondta, hogy hitünk szerint a mártírok új útja a vértanúhalállal kezdődik, az Úr házába indulnak azon a napon, amikor életüket adják Istenért, a rájuk bízottakért. Azt kívánta, az új év új útja számunkra legyen a béke útja.

Ezt követően elhangzott a Sant'Egidio közösség 2020-as békefelhívása, amelyet a világ mintegy kilencszáz városában felolvastak ezen a napon, kapcsolódva Ferenc pápa üzenetéhez, amelynek címe idén: A béke mint a remény útja: párbeszéd, megbékélés és ökológiai megterés. A pápa emlékeztet minket: olyan korban élünk, amikor a bizalmatlanság és az önzés táplálja a félelem légkörét a népek között, ami pedig megnehezíti a

ménynek szenteljük. Ezt kéri sürgetően azok is, akik a háború sötét uralma alatt szenvednek, de városunk szegényei is, a gyerekek, az új generációk, minden férfi és nő, aki igazságosabb és emberségebb világra vágyik” – ezekkel az elkötelezettséget kifejező szavakkal zárult a kiáltvány, amelynek felolvasását követően a résztvevők elindultak a belvárosi templom felé. Fák-

lyakkal, gyertyákkal, énekelve mentek át a belváros utcáin, táblákon hordozva azoknak az országoknak a nevét, ahol háború, erőszak dúl.

Az ökumenikus imádságon János evangéliumának szavai hangoztak el, Jézus búcsúbeszédének egy részlete, amelyben megígéri vigasztalásul a Szentlelket. Azért adja, hogy a tanítványok szívében életté váljon a tanítás, „itt és most”

jelenvaló valóság legyen a mennyi valóság – magyarázta Mohos Gábor püspök. Békességet hagy a tanítványaira, nem azt a békét, amit a világ ismer, hanem az Isten békéjét. „Ne nyugtalankodjék a szívetek, s ne csüggedjen” – kéri Jézus. Sokszor nyugtalan a szívünk, hiszen a történelem konfliktusok hosszú lánca, és egymás között sem tudjuk mindig a béke kötelékét meg-

tartani, megrendül a bizalmunk. Pedig Jézus békéje nem a kiválasztottaké, hanem mindenkié, aki nyitott rá, aki befogadja. A ruandai népirtás túlélőjét hozta fel példának, aki könyvében (*Megmaradni híromdónak*) arról ír, hogyan tudott a gyűlölettel teli világban egyre jobban Istenre találni, hogyan születte meg a szívében a béke az irgalom és a megbocsátás nyomán.

Ferenc pápát idézte, aki arra buzdít, nyissuk meg szívünket a megbocsátásra és a bocsánatkérésre, hogy megtaláljuk a békéhez visszavezető

den országért, tartományért, ahol ma a világban háború dúl, és gyerekek gyújtottak gyertyát ezeknek a sokat szenvedett területeknek a békéjéért.

Az ökumenikus imádság végén a hívek a mozambiki Beira városának újjáépítésére gyűjtöttek, ahol tavaly ciklon és áradás pusztított, ami lerombolta a város nagy részét, többek között a Sant'Egidio közösség AIDS-betegeket kezelő rendelőintézetét is.

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

A keresztség ajándékáról

Lk 3,15–16.21–22

Jézus megkeresztelkedésével kapcsolatban Lukács evangélista megjegyzi, hogy az Úr „miközben imádkozott, megnyílt az ég” (Lk 3,21). Vagyis azt az eget, amelyet Ádám és Éva bűne bezárt az emberek előtt, Jézus Krisztus újra megnyitotta. A vízbe való alámerülése, illetve a vízből való feljövele már előképe a halálának és feltámadásának, amellyel megváltott és megszabadított mindenkit a bűn és a halál hatalmából. Jézus ezzel az örök élet távlatát nyitotta meg előttünk. Az evangélista továbbá azt is hangsúlyozza, hogy leszállt Jézusra a Szentlélek (vö. Lk 3,22a). Az Úr Jézust eltölti tehát a Szentlélek, akinek az erejében tevékenykedik (vö. Lk 4,1.14.18; 10,21). Végül pedig Lukács elbeszéli, hogy az égből szózat hallatszott: „Te vagy az én szeretett Fiam, benned telik kedvem” (Lk 3,22b). Az Atya tanúságot tesz arról, hogy Jézus Krisztus az ő Fia, és szereti őt. Elmondhatjuk tehát, hogy Jézus megkeresztelkedése alkalmából Isten kinyilatkoztatja a Szentháromság misztériumát: az Atya szereti a Fiút, aki az emberek iránti együttérzése miatt keresztelkedik meg a Jordán vízében, s eközben betölti őt a Szentlélek.

Az Úr megkeresztelkedésének epizódja felhívja a figyelmünket arra, hogy nagy ajándék keresztség mivoltunk. Amikor megkeresztelték minket, bizonyos értelemben előttünk is megnyílt az ég, vagyis Isten mindenkit, így bennünket is hazavár a mennybe. Földi életünk zárandokútja az örök élet távlatába nyílik. Jó reményünk az, hogy nem a semmi felé, hanem a mennyei Atya háza felé tartunk. Ez bátorító vigasz különösen a megpróbáltatások idején, és felhívás, hogy éljük felelősen földi életünk éveit. Amikor megkeresztelkedtünk, a Szentlélek minket is eltöltött, amit a keresztlőn az illatos krizmával való megkenés is jelké-

pez. Megkaptuk a Lelket, aki bennünket is támogat, és megerősít Krisztus követésében. Fontos, hogy mindennap hívjuk a Szentlelket, és kérjük, hogy ő vezessen minket. Végül megkeresztelkedésünk Isten bennünket is gyermekeivé fogadott, s mibennünk is gyönyörködik. Mi is Atyának nevezhetjük őt, egy mást pedig testvérnek.

Ferenc pápa egy alkalommal azt kérte, jegyezzük meg, hogy mikor keresztelték meg bennünket, és minden évben ünnepeljük meg megkeresztelkedésünk évfordulóját, hiszen az a keresztyén életünk kezdete. Fontos továbbá, hogy imádkozzunk azért az atyáért, aki megkeresztelt minket, és azokért is, akik kérték számunkra a keresztség szentségét. Jót tesz nekünk, ha bizonyos rendszerességgel elzarándokolunk abba a templomba, ahhoz a keresztelő kúthoz, ahol keresztténnyé lettünk. Magam is ezzel a lelkiüettel szoktam belépni a nagynyarádi templomba, ahol annak idején ikertestvéremmel együtt megkeresztelt Harsányi Ferenc plébános, és ahol keresztanyánk, Juhász Julianna Rosamunde nővér megígérte, hogy sokat fog imádkozni értünk. Szép lelki élmény ezen a helyen hálát adni Istennek és családomnak a keresztség ajándékáért, és kérni az Úr kegyelmét. Egy ilyen zárandoklat mindannyiunknak lehetőséget nyújt arra, hogy ünnepeljük és elmélyítsük magunkban azt a misztériumot, hogy Istennek gyermekei, s egymásnak testvérei vagyunk, akik megkaptuk a Szentlelket keresztyén küldetésünkhöz, és akik számára szintén megnyílt az ég. Térjünk vissza gyakran arra a szent helyre, ahol megkeresztelkedtünk: az a „mi Jordán folyónk”, ahonnan forrászik és megújul keresztyén életünk.

Nyúl Viktor

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (54.)

A különböző szándékokra végzett Liturgiáink között liturgikonunk a minden jó kérés szándékára végzetten hozza a második helyen. Ebben csak a kettős ekténiába kerülnek be sajátos könyörgések, tehát a nagy ekténiában nincsenek ilyenek. A többi változó résszel együtt – és itt főleg a tropára és a kontákra lehet gondolni – ebben a bűnbánati jelleg uralkodik. Érdekes, de tanulságos. Miközben jót kérünk, ráadásul „minden jót” a mi Istenünktől, bűnbánatunkat fejezzük ki előtte, illetve bűnös voltunk miatt irtalomért könyörgünk hozzá. Így is van ez rendjén, mert már az ószövetségi *Szentírásból* tudjuk, hogy „nincs ember, aki ne vétkeznék” (1Kí 8,46; 2Kí 6,36).

A kettős ekténiával illeszkedő első könyörgés legelső szava alátámasztja az íméntiek, ugyanis úgy kezdődik, hogy „esedezünk még hozzád”. Nem arról van szó tehát, hogy egyszerűen „kérünk”, hanem arról, hogy ezt buzgón tesszük: „esedezünk”. S bizony, a bűnös emberhez ez a megfogalmazás illik. Így kérjük tehát, hogy hallgassa meg az Úr „imádságunk és könyörgésünk szavát”. Majd fokozódik a hangulat, mert azt kérjük, hogy kegyelmével és irgalmasságával könyörüljön azokon, akik a minden jó kérését eléterjesztik. S ekkor következik az, amire az imádság ténylegesen irányul: „teljesítsd összes jó kéréleimeket”. A következő szavak azonban az előzőekhez, a bűnbocsánathoz térnek vissza: „bocsásd meg minden szándékosan vagy akaratlanul elkövetett vétkezéseiket”. Ez az alapja az Istennel való tiszta kapcsolatnak, ahol a kegyelem bőségesen áradhat. S íme, megjelenik annak a kérése, hogy „kedvesek legyenek imádságaik és irgalmas cselekedeteik” előtte. Csak miután ezek elhangzottak, akkor következik a minden (vagy legalábbis sok) jó kérés előterjesztése. Ezek sorban: Isten oltalmazza meg őket a látható és láthatatlan ellenségtől, minden kísértéstől, bajtól, aggodalomtól és betegségtől. Mindegyik

fontos a lelki és a testi egészség megőrzése érdekében. Éppen ezért nem véletlen, hogy a következő mondat ezzel kezdődik: „adj nekik egészséget”, majd „hosszú életet”.

A másik könyörgés mind irányultságában, mind tartalmában, mind pedig hangulatában illeszkedik az előzőhöz. Am bizonyos mértékben bensőségebb. Ez már az „emberszerető Uralkodó” megszólításból is kitűnik. Azt kérjük tőle, hogy hallgassa meg „hittel felajánlott esedezéseinket”. S ez nagyon fontos. Idézi ugyanis az evangéliumot: „higgyétek, hogy mindazt megnyeritek, amit imádkozva kértetek, és meglesz nektek” (Mk 11,24). Illetve az alkalomra előírt szakaszból is idéz: „kérjétek, és adatik nektek” (Mt 7,7). Ezért, bár méltatlanságunk tudatában, de bizva irgalmában, kérjük név szerint is a kegyelmet azoknak, akikért a könyörgés szól. Itt is megjelenik: „teljesítsd jó kívánságaikat”. Azután pedig az előző könyörgéshez hasonlóan történik a felsorolása annak, hogy valójában mire irányul a minden jó kérés: „örizd napjaikat békés, csendes, egészséges és hosszú életben”. Az ima buzgóságát fejezi ki a vége: „mondjuk mindnyájan, gyorsan hallgass meg minket (Zsolt 68,18), és kegyesen könyörülj”.

Ivancsó István

SZENTMISEKOMMENTÁR

Az Eucharisztia liturgiája

„Krisztus az utolsó vacsorán rendelte a szentmiseáldozatot és a húsvéti lakomát. (...) Krisztus ugyanis kezébe vette a kenyeret és a kelyhet, hálát adott, megtörte a kenyeret, tanítványainak adta, és így szólt: Vegyétek, egyetek és igyatok ebből; ez az én Testem, ez az én Vérem kelyhe. Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre! Ezért az Egyház az Eucharisztikus liturgiának egész ünnepi rendjét olyan részekből állította össze, amelyek megfelelnek Krisztus említett szavainak és tetteinek.” (A római misekönyv általános rendelkezései, 72.)

Az egyetemes könyörgések imádkozásával lezárul a szentmise első nagy része, az ige liturgiája, s átlépünk az ünneplés következő szakaszába, az Eucharisztia liturgiájába. Ahogyan már említettük, a szentmise az ünneplésnek kétpólusú (igeliturgia és az Eucharisztia liturgiája) alapformáját már az apostoli időkben elnyeri. Erről tanúskodnak elsősorban a lukácsi iratok, különösen az emmauszi történet. Itt Jézus megmutatja, hogyan lesz jelen tevékenyen a későbbi keresztyén közösségek szentmiséiben: a két tanítvány mellé szegődve, útközben magyarázza nekik a *Szentírást*, majd megtöri a kenyeret.

Ha a teljes ünneplés alapformáját az emmauszi történet adja, úgy – amint azt az általános rendelkezések fenti soraiban is olvassuk – az ünneplés második pólusának mintáját abban a húsvéti vacsorában kell keresnünk, melyet Jé-

zus a halála előtti estén költött el apostolaival. Egy anglikán bencés szerzetes, liturgiatudós, Gregory Dix *The Shape of the Liturgy* (A liturgia alapformája) című művében hívta fel először a figyelmet arra, hogy az utolsó vacsorán Jézus által véghez vitt négy cselekedet megfeleltethető az Eucharisztia liturgiája négy fő mozzanatának. Ezzel a gondolatával nagy hatást ért el a szerző. Felekezettől függetlenül katalizálta a liturgia, különösen az eucharisztikus ima eredetének kutatását és teológiájának fejlődését, s főként Jézus parancsának – „Ezt cselekedjétek...” – mélyebb megértését.

De nézzük Jézus négy tettét és az Eucharisztia liturgiájának négy mozzanatát. 1. *kezébe vette*: az adományok előkészítése, felajánlás; 2. *hálát adott*: eucharisztikus ima a prefáció bevezető dialógusától a záródoxológiáig (Óaltala...); 3. *megtörte*: a kenyér megtörése, Isten báránya; 4. *tanítványainak adta*: áldozás.

Ha tovább olvassuk *A római misekönyv általános rendelkezéseit* (itt hely szűke miatt nem idézzük a teljes szöveget), láthatjuk, hogy a misekönyv is ebben a szellemben szól a mise következő részéről, annak főbb építőelemeiről. Ezek véghez vitelével engedelmeskedünk ugyanis Jézus parancsának: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!” A következőkben ezt a négy mozzanatot vesszük majd szemügyre közelebből.

Fehérváry Jákó OSB

A HÉT SZENTJE

Szent Teodósziosz

Január 11.

Egy kis kappadókiai faluban nőtt fel, elzárva a világ sürgés-forgásától, és már nagyon fiatalon az egyház szolgálatába lépett Komanában. Mint lektor és zsolatárékes megismerkedett a *Szentírással*, melynek hatására feléledt benne a vágy a teljesen Istennek szentelt élet iránt. Vonzották Krisztus földi életének helyszínei és a Szentföldön akkoriban felvirágzó szerzetesség. Zarándoklatra indult, amelynek végső állomása Jeruzsálem volt. Itt döntenie kellett, hogy egy szerzetesi közösséghez csatlakozik, vagy magányos remetességbe vonul. „Még gyakorlatlan vagyok a lelki harcban – írta magáról –, nem marad tehát számomra más, mint hogy először oktatást kapjak a szent atyáktól, és csak utána szedem le a csend gyümölcseit.” Mihelyt rendelkezett a szükséges felkészültséggel, hogy egyedül élhessen a pusztában, elhagyta mestereit, és visszavonult egy Jeruzsálemtől nem messze, a hegyekben lévő barlangba, amely a legenda szerint egykor a napkeleti bölcsek éjszakai menedéke volt. Azt remélte, élete végéig ott szolgálhat Istennek aszkézissal, csendes egyedülletben, szemlélődésben. Am lassan közösség gyűlt köré, a szigorú követelmények ellenére, amelyeket előírt követői számára. Újra fel kellett tennie a kérdést: közösségben marad, vagy remetességbe vonul. Végül belátva felelősségét azok iránt, akik társul szegődtek, kolostort alapított, amely idővel a Szentföld legnagyobb egyházi intézményévé növekedett.

Az évek alatt folyamatosan bővülő épület-együttesben helyet kapott több száz szerzetesi cella, különféle műhelyek, vendégház idegen szerzeteseknek, zarándokszállás, három kórház (külön a szerzeteseknek, a világiaknak és a szegényeknek), otthonok az idős, gondozásra szoruló szerzeteseknek, konyha a szegények részére, egy „kolostor a kolostorban” a közösséghez tartozó remeték számára, valamint több templom is. A közösség „hivatalos nyelve” a görög volt, de a különböző népcsoportokból származó testvérek saját nyelvükön is zsolozsmáztak és mutattak be szentmisét.

A kolostori életet az imádság, a munka és a liturgia rendje határozta meg. Teodósziosz a sokszínű közösség irányítása mellett tanította a *Szentírást* és hűségesen ápolta a szent liturgiát. Teendői közepette sem adta fel az aszkézist, de mindig maradt ereje, hogy törődjön a szükséglet szenvedőkkel: gyógyította az emberek testi és lelki betegségeit, gondoskodott a szegényekről, hajléktalanokról. Idővel Teodósziosz befolyása túlnőtt közösségén, és 493-ban a Szentföld összes kolostorának előljárójává nevezték ki. Az általa alapított kolostor a XV. századig a Szentföld egyik vallási központja volt.

L. K.

A hét liturgiája

C év

JANUÁR 13., CSÜTÖRTÖK – Szent Hiláriusz (Vidor) püspök és egyháztanító emléknappja (Veronika, Vidor) – 1Sám 4,1–11 – Mk 1,40–45.

JANUÁR 14., PÉNTEK (Bódog, Félix) – 1Sám 8,4–7.10–22a – Mk 2,1–12.

JANUÁR 15., SZOMBAT – Remete Szent Pál emléknappja (Lóránt, Mór) – 1Sám 9,1–4.17–19; 10,1a – Mk 2,13–17.

JANUÁR 16., ÉVKÖZI 2. VASÁRNAP (Gusztáv, Priscilla, Stefánia) – Iz 62,1–5 (Az Úr úgy szereti választott népét, mint menyasszonyát a völgyé. Sion és Jeruzsálem a választott nép jelképe.) – 1Kor 12,4–11 (Egy és ugyanazon Lélek osztogatja a különböző adományokat tetszése szerint.) – Jn 2,1–11 (Jézus első csodája a galileai Kánában.) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Éneklend:** Ho 220 – EE 587, Ho 220 – EE 153, Ho 109 – EE 596, Ho 150 – EE 263.

JANUÁR 9., KARÁCSONY UTÁNI 3. VASÁRNAP – URUNK MEGKERESZTELKEDÉSE ÜNNEPE (Marcell, Juliánusz) – Iz 42,1–4.6–7 (Íme, az én szolgám, akiben kedvem telik.) vagy Iz 40,1–5.9–11 (Mindenkinek meglátja majd az Úr dicsőségét.) ApCsel 10,34–38 (Az Úr fölkenete őt Szentlélekkel.) vagy Tit 2,11–14; 3,4–7. (Isten megmentett minket a Szentlélekben való újjászületés és megújulás fürdőjében.) – Lk 3,15–16.21–22 (Amikor Jézus megkeresztelkedett és imádkozott, megnyílt az ég.) – **Éneklend:** Ho 45 – EE 523, Ho 45 – EE 61, Ho 133 – EE 163, Ho 274 – EE 361.

JANUÁR 10., HÉTFŐ (Melánia, Vilmos) – 1Sám 1,1–8 – Mk 1,14–20. – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét.

JANUÁR 11., KEDD (Ágota, Szalvia, Taszilo) – 1Sám 1,9–20 – Mk 1,21–28.

JANUÁR 12., SZERDA (Ernö, Erna, Cezarina) – 1Sám 3,1–10.19–20 – Mk 1,29–39.

Fémbe foglalt imádságok

Vásárhelyi Anzelm OSB a láthatatlanra nyitott szimbólumokról

„Krisztus alakjának megformálása tiszteletet ébreszt és az alázatot építi bennem. Szeretettel igyekszem kézbe venni a félkész tárgyakat. Azt szeretném, hogy a munka során olyan szépség bontakozzon ki töredékes mivoltukból, ami másokat megtart az imádságban. A szent tárgyak szerepe az életünkben elsődlegesen az, hogy emlékeztessenek minket: Krisztus tanítványai, Isten gyermekei vagyunk. Ehhez csak a legnagyobb tisztelettel szabad közelíteni” – vallja Vásárhelyi Anzelm OSB, aki egy valószínűsíthetően csodába vezetett be minket.

A Szent Mauríciusz Monostor fogadóépületének leghátsó szobájában találtuk meg Anzelm testvér, a bronzműves műhelyben, ahol munkagépek, nyersanyagok, félkész tárgyak veszik körül nap mint nap. A falon keresztgyűjtemény. Szerzetesi életét magyar-történelem szakos tanárként kezdte Pannonhalmán. Most arról mesél, hogyan lett bronzműves, s közben sorra mutatja az évek során nagy gonddal összeállított szakrális gyűjtemény kincseit. Egy bensőséges Isten-ember kapcsolat világába tekinthetünk be. Kezünkbe vehetjük a fekete, törekeny korpuszt, a még csiszolatlan öntvényt, melyből az emberi kéz gondos munkával bontja ki a szépséget. Anzelm testvér gondolatai továbbvezetnek: „A szent tárgyak arra emlékeztetnek, hogy ki vagyok, és kivé szeretnék válni. Az ember feledékeny, de a szakrális szimbólumok a segítségünkre vannak. A nyakunkban viselt, a lakásunkat ékesítő, a falu templomának tornyán magasodó és a körmeneti kereszt is a segítségünkre siet, hogy figyelmünket a láthatóról a láthatatlanra fordítsuk.”

1999 nyarán érkeztek az első szerzetesek Bakonybélbe. „Amikor megnyílt az új alapítás lehetősége, a gazdasági alapokról is gondolkodnunk kellett. Olyan mesterségeket kerestünk, amelyek kis pénzügyi befektetéssel, kisebb stúdiumokkal, jó szakemberek által irányított szakmai tanulmányok során elsajátíthatók, és lehetővé teszik, hogy olyan termékeket hozzunk létre, amelyeket itt helyben értékesíteni tudunk – mesél Anzelm testvér a kezdetekről. Ő maga ebben az időben fordult a bronzművesség felé.

Bronzműves és keramikus bátyja példáján látta, miféle kreativitást kíván ez a fajta alkotómunka, és milyen örömet okozhat az embernek. Inspirációt adott számára benécs osztályfőnöke, aki bronz korpuszokról készített szép másolatokat, és erőteljes élményt jelentett neki az a tárgyi környezet, amelyben a győri benécs gimnáziumban nevelkedett. „Ott giccset nem láttam. Az atyák olyan alkotásokkal vettek körül bennünket, amelyek közvetett módon formáltak az istenképünket, a szépről szerzett élményeinket.”

A tanulásban szobrász és művészettörténész barátai voltak a segítségére, köztük Miletics Katalin Janka éremművész, Mátyássy László szobrász és Pálffy László ötvösmester.

„A te szépséged az igazság, Uram. Add, hogy mindörökké ragyogjon azért, hogy szabadok lehessünk, és felismerhessük azt, ami van, és magunkhoz ölelhessük úgy,

amint van! – Anzelm testvér és az Olaszországból érkezett Jákob testvér a Szentlelket segítségével hívva, imával kezdik a munkát, és a szavak elkísérik őket, hogy Isten jelenlétében maradva dolgozzanak. Anzelm testvér lépésről lépésre mutatja be a munkaménetet: „A folyamat a mintavétel-lel kezdődik. Egy palacsintatésztahoz hasonlítható, folyékony anyagot – szilikont – és a hozzáadott katalizátort visz-

Az ortodox kereszt Krisztus megfeszített alakját mindig az üdvörtörténet összefüggésében látta

szük fel az eredeti tárgyra. Ez megdermed, de a rugalmasságát nem veszíti el, s leválasztható a tárgyról anélkül, hogy akár az eredeti, akár a szilikon sérülne. Ez gyakorlatilag egy öntőforma, amelybe forró viasz kerül, és az öntőmester viaszveszejtéses eljárással előállítja a tárgyat. Egy másik, olcsóbb technika a homoköntés, ezzel az eljárással azonban csak a kevésbé részletgazdag tárgyakról lehet másolatot készíteni. Az így előállított öntvény kerül hozzám. Az első lépés a homokszóróval való tisztítás, a durva köszörülés, azután kézi szerszámmal kell megtisztítani azokat a részeket, amelyekben a durva köszörűvel kárt tehetnénk. Ezt a sorjázas követi, majd homokszóróval és polírozással érhetjük el a fémtisztaságot. Ezután jön a zsírtalanító oldat, majd egy fürdő, melyben a félkész termék egy siettetett oxidációs folyamatban pár másodperc alatt besötétedik. A patinázott tárgy végül a polírozó szekerénybe kerül: itt a rongykorongon lévő pasztának köszönhetően szép fényes lesz a felülete” – ismerteti a műhelyben folyó munkát a szerzetes.

Az öntészeti eljárást mint reprodukciós technikát már az ókortól használta az emberiség. Így őrződtek meg az emberek kevésbé törekedtek arra, hogy új formákat alkossanak, ez nem inspirálta őket úgy, mint a modernitás korában. Ezért a kereszt szimbolikája és ikonográfiai tartalma is szinte változatlan formában megmaradt az évszázadok során, és mindig ugyanazt az üzenetet tudta közvetíteni

A kereszt áttört felülete az örök életre utaló szimbólum, azt üzeni az embernek, van átjárás a két világ között

A munka során olyan szépség bontakozzon ki a tárgyak töredékes mivoltából, ami megtart az imádságban

A kereszt az evangélium központi üzenetét hordozza: egyszerre szól Krisztus szenvedéséről, haláláról és feltámadásáról

erőteljesen és hitelesen. A 7-től a 12. század végéig a szent kereszt ábrázolása az evangélium központi üzenetét hordozta: egyszerre szól Krisztus szenvedéséről, haláláról és feltámadásáról. A Szent Ferenc életét követő évszázadokban a szent kereszt ábrázolása a hangsúly fokozatosan eltolódott a szegényekkel, szenvedőkkel azonosuló Krisztus megjelenítésére. Sokkal inkább a szenvedést, a gyötrelmet hangsúlyozták,

semmint a feltámadás örömhírét. Itt valójában hagyományvesztéssel van dolgunk, ami a 13. századtól napjainkig nyomon követhető – ad rövid művészettörténeti összefoglalót Anzelm testvér.

Lovag Zsuzsa művészettörténész tanácsára Anzelm testvér elsőként zarándokkeresztet készített. Ezek eredetileg két oldalról mintáztak, a 7. századtól a 13. század elejéig változatlan formában készültek. Az egyik oldalukon

Krisztus, a másikon az Isten-szüdő látható. A Szűzanyát imádságra kitért karral ábrázolták, az altestet indafonatokkal tagolták. A mellkas is stilizált, a művész egyáltalán nem törekedett realiztikus hűségre. Az alak légi és átszellemült, az Istenszüdő testén átragyog az alkotó erőteljes ima- és istentapasztalata.

Anzelm testvér kisebb méretben is készített zarándokkeresztet. Ezek nem másolatok, hanem az eredeti kereszt újratervezésével jöttek létre. Az ikonográfiai forma azonos, a díszítés változik. „Ezt nehezebb elkészíteni, de a hagyomány nagyon sokat segít. Mintázásban én önállóan, bátoran vagyok. Erre szobrász barátaimat szoktam megkérni” – mondja Anzelm testvér.

A belül üreges keresztbe a középkorban ereklyét rejtettek. Ma azt ajánlja Anzelm testvér, hogy aki a testen viseli, az olyan szentírási ígét tegyen bele, ami élni segítette, a megtérését inspirálta. „Magam is ilyen zarándokkeresztet viselek, benne azzal az ígéssel, ami életemnek egy nehéz és fontos szakaszában megőrzött a reményben.”

A zarándokkereszt után további tárgyakkal gazdagodott a kollekció. Múzeumok sorra ajánlottak fel műtárgyakat másolatkészítésre. A gyűjtemény híres darabja a szabadbattyányi feszület, melyről az Iparművészeti Múzeum engedélyével készült másolat. Mára létrejött egy szakrális kisplasztikagyűjtemény, amely közel kétszáz tárgyból áll. Anzelm testvér sokféle keresztény kultúra szakrális szimbólumait gyűjti, és az archaikus

tárgyak újabbak készítésére inspirálják.

Másolat készült egy huszadik századi korpuszról is, amely Anzelm testvér diákkorában a diákháló falán függött, így szerette meg.

A gyűjteményben sok a középkori korpusz, és van néhány jellegzetes modern kori is, ezeket Péri József ötvösmester 2000-ben ajándékozta a monostornak másolásra. A művészt az egyik korpusz megalkotásában bizonyosan az ősi afrikai absztrakt művészet inspirálta. Ebben Krisztus testét mintha idegszálakból mintázta volna meg.

Vannak a gyűjteményben ortodox keresztetek is. Ezek jellegzetessége, hogy a korpuszt önmagában nem ábrázolják, mindig az üdvörtörténet összefüggésében látatják Krisztus megfeszített alakját. A kereszt alsó szárában az első ember, Ádám koponyája látható. Szent Pál tanítása szerint ugyanis Krisztus személyében a második Ádám érkezett el, aki áltál a megváltás adatott, míg az első ember áltál az elbukás. Ez az az üdvörtörténeti értelmezési tér, melyben a szent kereszt látható. Krisztus testéről ezeken az alkotásokon mindig kétdimenziós képet látunk. Az absztrakció – szemben a realiztikus ábrázolási hagyománnyal – segít, hogy bevezetődjünk a transzcendens térbe.

A gyűjtemény karakterisztikus részét képezik az etióp keresztetek. Ezek szépsége részben az absztrakt formavilágukban rejlik. A geometria, az organikus motívumok itt is segítenek eltávolodni a földtől, és közeledni az ég felé. A korpuszt az etióp kereszteten sem ábrázolják. Kizárólag indafonatokkal, vésett geometrikus és organikus formákkal tagolják a szent keresztet, amely nemritkán kulcs formájú. Ennek szimbolikája nagyon messzire vezet. A legkézenfekvőbb asszociáció, hogy aki a szent keresztbe kapaszkodik, az előtt megnyílik a mennyország kapuja. E tárgyak további jellegzetessége az áttört felület, amely az örök életre utal. Bár gyász idején azt éljük meg, hogy többé nincs lehetőségünk kapcsolatba lépni a szeretteinkkel, az áttört felületű, vésett etióp áldókeresztet azt üzenik az embernek, hogy van átjárás a két világ között. Nagyon gazdag a képzőművészeti örökségünk, értő szemléléssel valóban táplálhatjuk a feltámadásba vetett hitünket.

A nagy értékű ezüst- és bronztárgyak mellett egyszerűbb reprodukciós technikával előállított, cink ötvözetből való másolatok is készülnek a műhelyben. Ezek olcsóbb, mégis nemes formájú keresztény szimbólumok, melyeket a diákok is meg tudnak vásárolni.

A monostorban előállított fémtárgyak látványa megszólítja a szemlélőt, gondolatokat indít el benne, figyelmét az ábrázoltra irányítja, és összeköti a láthatót a láthatatlannal. Szépségükben gyönyörködve imádkozunk.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Miért énekeljen a misén, akinek nem ez az erőssége?

Isten teremtett minden hangot, és mindegyiket hallani is szeretné, akár jó, akár rossz, akár csúf. Ezzel a tréfálkozó utalással kezdődik az Aletea nemzetközi katolikus portál állandó szerzőjének írása arról, miért is kellene mindenkinek részt vennie az éneklésben a szentmisén, akkor is, ha ez nem kifejezetten erős oldala.

A zenész-dalszerző J. P. Mauro arra is felhívja a figyelmet, hogy például sporteseményeken senkinek nem jelent problémát hangosan énekelni mások jelenlétében. Amikor azonban ugyanezek az emberek misén vesznek részt, szegény kántorok nem sok segítséget kapnak tőlük az éneklésben. Ugyanakkor a misén való éneklés nem csak a zenéről szól – írja Mauro. Szent Ágostonnal együtt rámutat: „Aki énekel, kétszeresen imádkozik”, sőt, a katekizmust is segítségül hívja az érvelésben.

A Katolikus Egyház katekizmusa 1157. pontjában három kritériumot sorol fel: az imádság kifejező szépségét, a közösség egyöntetű részvételét és az ünnepélyességet. Az ének és a zene annál jobban teljesítik jelfunkciójukat, „minél szorosabban kapcsolódnak a liturgikus cselekményekhez”, három fő kritériumot tartva szem előtt: az imádság kifejező szépségét, a közösség egyöntetű részvételét a megfelelő időben és az ünnepélyességet. Így szolgálja az ének és a zene a liturgikus szavak és cselekmények célját: Isten dicsőségét és a hívek megszentelését.

Az „imádság kifejező szépsége” nem azt jelenti, hogy magának a zenének kell gyönyörűnek lennie, Mauro szerint a szépség magában az imádság kifejezésében található. A katolikus hit sok más te-

rületéhez hasonlóan a szándék számít leg többet. Ha valaki az Atya dicsőségéről énekel, az saját jogán gyönyörű.

Talán ennél is fontosabb, hogy a gyülekezet egyöntetű részvételére buzdít az Egyház. Katolikusként arra kaptunk meghívást, hogy tanúságot tegyünk Jézusról, részt vegyünk a szentmisén és egységben, közösségben legyünk egymással. A közös éneklés az egységet segíti elő Mauro szerint, és visszautal Krisztus szavaira: „Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek a nevemben...” (vö. Mt 18,20).

A szakrális zene az ima nyelve, mutat rá a szerző. Szent Ágoston olyan mélységet érezte a zenének, amely az imádságos szavakhoz társítva még erősebbé, hathatósabbá teszi magát az imát. „Hogy sírtam himnuszaid és énekeid hallatán! Mélyen megindultam az édes hangoktól templomodban. Ezek a hangok behatoltak a fülembé és a szívembe; jámbor érzelmek ébredtek bennem, folytak a könnyeim és jól éreztem magam.” (Szent Ágoston: Vallomások)

Hiába látjuk be azonban a misén való éneklés jelentőségét: ha bizonytalanok

vagyunk magunkban, nehéz perceket szerez akár csak egy válaszos zsoltár is – folytatja Mauro.

Azokat, akik nem szeretik saját énekhangjukat, a szerző azzal bátorítja, hogy a hangunkat is Isten teremtette ebbe a világba – ebből a szempontból pedig szinte lényegtelen, hogy mi magunk mit gondolunk a hangunkról. A misén való éneklés nem a büszkeségünket kell hogy táplálja, hanem esélyt ad arra, hogy kitárjuk önmagunkat Krisztus előtt.

Sokakat az zavar, hogy félnek: a körülöttük állókat bántja a hamis éneklés. Mauro a póktól féltő gyerekekre utal, akiknek szülei azt mondják: a pók jobban fél tőlünk, mint mi tőle. A többieknek ugyanúgy megvannak a saját problémáik a hangjukkal; ha fintorognak, valószínűleg inkább a saját hangjuk miatt teszik. Ne gondoljuk, hogy ki tudjuk találni mások gondolatait – figyelmeztet a szerző. – Figyeljünk a zenére és az imára inkább!

1156. „Az egyetemes Egyház zenei hagyománya fölbecsülhetetlen értékű kincs. Minden más művészi kifejezés mód fölé emelkedik, leginkább azért, mert a szent szövegeket kísérelő dallam az ünnepélyes liturgiának szükséges és integrális része.” A költészet és a sugalmazott zsoltárok gyakran hangszerekkel kísért éneklése már az Ószövetség liturgikus ünnepeihez szorosan kapcsolódott. Az Egyház folytatja és kibontakoztatja e hagyományt: „Egymás közt énekeljétek zsoltárt, himnuszt és szent énekeket, énekeljétek és ujjongjatok szívből az Úrnak” (Ef 5,19). „Aki énekel, kétszeresen imádkozik.”

Forrás: Aletea.org

Fotó: Pexels.com

Fordította: Verestói Nárcisz

Elhunyt Bajzák M. Eszter iskolanővér

Életének 76., szerzetesi életének 50. évében, türelemmel viselt hosszú betegség után mennyei Atyánk házába fogadta Eszter nővérünket. A Patrona Hungariae Gimnázium egykori igazgatóját, a Katolikus Pedagógiai Intézet egykori vezetőjét gyászolják nővértársai, rokonai, egykori tanítványai és munkatársai és Nikodémus rendi szeretetotthonunk dolgozói. Temetése január 18-án 11.45-kor lesz a Rákoskeresztúri új köztemetőben. Életéért hálaadó szentmisét mutatnak be január 22-én 10 órakor a Szent István-bazilikában.

Eszter nővér 1946. július 7-én született Tiszabercelen, szülei pedagógusok voltak. 1965-ben kérte felvételét rendünkbe, a tanári diploma megszerzése után 1979-ben tett örökfogadalmat. Közben 1971-től tíz éven át volt a Svetits Gimnázium tanára, 1981-től pedig a budapesti Patrona Hungariae Gimnáziumban folytatta oktató-nevelő tevékenységét, ahol 1989 és 2003 között a gimnázium igazgatója volt. Az ő vezetése alatt bővült az intézmény hatosztályos általános iskolával és a zeneiskolával, és vezették be a középiskolásoknak a hatosztályos gimnáziumi tanítási rendet. 2000-től lett az intézmény a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és az Apor Vilmos Katolikus Főiskola gyakorlóiskolája.

Eszter nővér szerteágazó szakmai és közéleti tevékenységet folytatott. 2003-ban a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Pro Paedagogia Christiana-díjjal tüntette ki a katolikus oktatásügy érdekében kifejtett kitartó és eredményes munkásságáért, ezen teljesítményéért a Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány 2009-ben Trefort Ágoston közoktatási díjban részesítette. 2011-ben Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje polgári tagozatát kapta meg. Végül 2016-ban, mikor a KPSZTI eléről nyugdíjba vonult, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia legmagasabb elismerését, a Pro Ecclesia Hungariae-díjat is elnyerte.

Nyugdíjas éveit a budapesti közösségben töltötte. Betegség és fájdalomat mindvégig türelemmel fogadta, végül december 27-én, nővértársai körében adta vissza lelkét Teremtőjének.

Forrás: Boldogasszony Iskolanővérek

Fotó: Lambert Attila

Az Arab-félsziget legnagyobb katolikus temploma

Az Arábiai Miasszonyunk-székesegyház építése 2014-ben kezdődött, miután Hamad bahreini király földterületet adományozott a keresztény közösségnek. Tavaly december 10-én szentelte fel a templomot Luis Antonio Tagle bíboros, a Népek Evangelizációja Kongregációjának prefekta.

A Bahreini Királyság kicsiny katolikus közösségének, amely nyolcvanezer megkeresztelt emberből áll, végre van székhelye. Az új épület lett a Bahreint, Kuvaitot és formálisan Szaúd-Arábiát is magában foglaló észak-arábiai apostoli vikáriátus legnagyobb székesegyháza. Korábban az 1956–61 között Kuvait városban épült templom volt a főszékesegyház, amelyet a sivatagban vándorló Szent Családnak szenteltek.

Bahrein az egyike azon kevés országoknak az Arab-félszigeten, amelynek van helyi keresztény, főleg római katolikus lakossága. Nagy részük Ázsiából bevándorolt vendégmunkás, akikhez csatlakoztak még a nyugati országokból kitelepített emigránsok: jelenleg a keresztények a népesség tíz százalékát alkotják.

Az országban ugyan az iszlám a hivatalos vallás és a sariát alkalmazják, a keresztény és más vallási kisebbségi csoportok vallásszabadságot élveznek, szemben a közeli Szaúd-Arábiával. Bahrein diplomáciai kapcsolatot tart fenn a Szentszékkal, és nyitottnak mutatkozik a vallásközi párbeszédre. Itt mutatták be azt a történelmi dokumentumot az emberi testvériségről, amelyet aztán Ferenc pápa és Ahmad et-Tajeb, az al-Azhar szunnita

központ főimámja Abu-Dzabiban írt alá 2019. február 4-én. Isten anyját pedig úgy ismerik el, mint Isa próféta édesanyját. Ahogyan a Korán mondja: „Mídon mondták az angyalok: »Ó Mariam (Mária)! Bizony Allah kiválasztott téged és megtisztított. És kiválasztott téged a Világok asszonyai fölé.«” (Ali Imran-szúra 3:42)

Az épületet Hamad ibn Ísza Ál Halífa király avatta fel, aki korábban kilencezer négyzetméternyi területet adományozott a katolikus közösségnek, hogy templomot építessek rajta, és aki 2014. május 31-én elhelyezte az épület alapkövét. A tavaly elhunyt Camillo Ballin apostoli vikárius lelkesen támogatta a projektet. A Szükséget Szenvedő Egyház pápai jogú segélyszervezet – amely érzékenyen figyel a keresztény kisebbségek helyzetét a térségben – is közreműködött az építkezés különböző szakaszainál. A szervezet vezetősége kifejezte, milyen nagy előrelépésnek tartja a párbeszéd terén a templom felépülését, amely egyben arról is tanúskodik, hogy a régióban egyre nő a katolikusok száma.

Az ünnepen jelen volt mások mellett Paul Hinder kapucinus szerzetes, Észak-Arábia apostoli vikáriusa, Eugène Martin Nugent érsek, Kuvait

és Katar apostoli nunciusa. A hívek a járványügyi korlátozások miatt csak korlátozott számban vehettek részt az ünnepélyes szertartáson.

„Köszönetet mondunk az Úrnak az Arábiai Miasszonyunk-székesegyház ajándékáért, amely élő jele annak, hogy az Úr gondoskodik a nyájáról. Szentatyánk, Ferenc pápa és a bahreini katolikus közösség köszönetet mond Hamad ibn Ísza Ál Halífa király öfelségének, amiért megtartotta a királyi család hagyományát, hogy támogatja a Katolikus Egyházat, és földet adományozott, amelyen áll most ez a templom” – ezekkel a köszönő szavakkal vezette be Tagle bíboros a székesegyház felszentelésének ünnepén mondott homíliáját. Hálásan emlékezett meg Camillo Ballin püspökről, a terv elindító-

járól és köszönetet mondott az építéseknek, az építőmunkásoknak, a művészeknek és a jótevőknek, akik hozzájárultak az új templom építéséhez Bahrein földjén.

„Isten kedves népe, gyertek el gyakran a házatokba, ebbe a templomba, hogy találkozzatok, beszélgetsetek irgalmas Atyánkkal. Gyertek haza! Gyertek gyakran! Isten is vár benneteket” – buzdította a híveket. Hozzátette, hogy látva a sok tervezett lelki programot, senki nem mondhatja, hogy a székesegyház egy szép nagy ház, amelyben azonban nem lakik senki. Kifejezte reményét, hogy aki eljön ide, „Isten családjának szeretetét és szavait tapasztalhatja meg, nem pedig egy elhagyatott hely ridegségét”.

A templom építése hét évig tartott és most véget ért. „A ke-

resztény közösségnek azonban, amelyet Egyháznak hívunk, az építése nem ér véget soha... Az élő kövekből álló egyházi közösség csak akkor marad fenn, ha megőrzi és folyamatosan megújítja Krisztus kegyelmi munkáját, és az élő kövek soha nem szakadnak el tőle, aki szegletkő, amelyre felépül a lelki házuk, és így megmenekülnek a veszélytől, hogy csupán kemény és hideg kövek maradjanak” – mondta Tagle bíboros. Ahhoz, hogy megmaradjanak Krisztusban, három utat javasolt: Isten szavának hallgatását, az Eucharisztiaiban és a többi szentségben való részesedést, és a szeretetszolgálatot azok felé, akikben jelen van Krisztus: akik éheznek, szomjaznak, idegenek, otthontalanok, betegek, fogságban vannak.

Az épületet, amely 2300 fő befogadására alkalmas virtua-

lisan meg lehet látogatni a székesegyház honlapján keresztül. Két nagy kápolna található a székesegyházban, nagy terekkel, és hozzá tartozó gyónatóhelyiségekkel. Az oktagonális szerkezetnek eszkatologikus jelentése van, a templomtornyok a Perzsa-öböl partján álló széltornyokra emlékeztetnek. A szerkezet formája azt a sátrat idézi, amelyben az Ószövetség szerint Mózes találkozott népével.

Az épületkomplexum egyben a püspöki kúria székhelye is, helyet kap majd benne egy vendégház és egy képzési központ is. Az egyik fő látványosság az épület belsejében az Arábiai Miasszonyunk festett szobra.

A székesegyház felszentelése különleges jelentőségre tesz szert annak fényében, hogy közelmúltbeli üzenetében Ahmed ibn Ísza Ál Halífa király hivatalosan meghívta Ferenc pápát egy bahreini látogatásra. Khalid bin Ahmed bin Mohammed al-Khalifa sejk, a király diplomáciai tanácsadója adta át a meghívást a Szentatyának november 25-én a Vatikánban. Tolmácsolta a király jókívánságait is, valamint kifejezte megbecsülését azért az alapvetően fontos szerepért, amelyet a pápa betölt a vallásközi párbeszéd előmozdításában és megszállásában, az emberi testvériség és együttélés értékeinek terjesztésében.

Forrás és fotó: Avvenire

Fordította:

Thullner Zsuzsanna

Próféta és pap volt

Ferenc pápa és az anglikán prímás is búcsúzik Desmond Tututól

A pápa táviratban emlékezett meg a december 26-án, kilencvenéves korában elhunyt anglikán érsekről, az apartheid elleni harc és a kiengesztelődés hősről, akit Fratelli tutti kezdetű enciklikájában is felidézett azok között, akik inspirálták az egyetemes testvériségről szóló elmélkedését. Justin Welby anglikán érsek, prímás az igazság nagy harcosának nevezte.

Desmond Tutu „az evangéliumot szolgálta a rasszok közötti egyenlőség és a dél-afrikai kiengesztelődés előmozdításán keresztül” – írta a Szentatya az afrikai ország apostoli nunciusának, Peter B. Wells érseknek küldött táviratában, amelyben megemlékezett a kilencven évesen elhunyt anglikán érsekről. Kifejezte részvétét a családja és szerettei felé, „Isten szeretetteljes irgalmára bízva lelkét, a béke és a Jézus Krisztusban való vigasztalódás isteni áldását kérve mindenkire, aki gyászolja őt, a feltámadás szilárd és biztos reményében”.

Desmond Tutu az apartheiddel szembeni ellenállás szimbóluma, a kiengesztelődés előmozdítója, Dél-Afrika lelkiismerete volt. 1984-ben neki ítelték a Nobel-békedíjat fáradhatatlan küzdelméért a fajgyűlölő rezsim ellen, és azért, mert támogatta a nemzeti kiengesztelődés folyamatát országában, kitartóan védte az emberi jogokat.

Desmond Tutu 1931. október 7-én született Klerksdorp bányavárosban, Johannesburgtól délnyugatra. A kirekesztő rezsim legsötétebb éveiben békés felvonulásokat szervezett, nemzetközi szankciókat kért a pretoriai fehér rezsim ellen. Nelson Mandela dél-afrikai elnökkel együtt hozta létre az Igazság és Megbékélés Bizottságát, hogy elősegítsék a kiengesztelődést az ország két része között, hogy túllépjenek a fajgyűlöleten, fényt derítsenek a fehérek uralma alatti kegyetlenkedésekre, ugyanakkor elősegítsék egyrésről a megbocsátást, másrésről pedig az áldozatok családjai felé az erkölcsi jóvátételt.

Cyril Ramaphosa dél-afrikai elnök mély szomorúságának adott hangot az érsek halála miatt, aki „az ország történelmének egyik legfontosabb alakja” volt, a kiváló dél-afrikaiak azon generációjához tartozott, akik örökségül hagyták nekik a felszabadult Dél-Afrikát. Ha-

zafiként emlékezett rá, olyan vezetőként, aki „egyesítette a hitet és a cselekedeteket, különlegesen bölcs és következetes volt, képes volt győzni az apartheid felett, mindig közel állt azokhoz, akik elnyomást, igazságtalanságot, erőszakot szenvedtek el, képes volt megmutatni, mint jelent a kiengesztelődés és a megbocsátás.”

Justin Welby anglikán prímás úgy búcsúzott Desmond Tututól, mint „az igazság nagy harcosától, aki soha nem szűnt meg küzdeni... Tutu érsek proféta és pap volt, a szavak és a tettek embere, olyan ember, aki megtestesítette a reményt és az örömet, ami az élete alapját

jelentette. Különleges bátorsággal rendelkezett: amikor a rendőrség behatolt a capetowni székesegyházba, eléjük állt, végigtáncolt a folyosón.”

Az Egyesült Államok elnöke, Joe Biden úgy fogalmazott: „öröksége túlmutat a határokon és visszhangozni fog évtizedeken keresztül”. António Guterres ENSZ-főtitkár arról beszélt, hogy „rendíthetetlen hangja volt azoknak, akiknek nincs hangjuk”.

A Sant'Egidio közösség szeretettel emlékszik Desmond Tutura, régi jó barátjukra, akivel számtalan alkalommal együtt voltak jelen imádságban vagy a békéért, Afrika jövőjéért, az emberi jogokért, a halálbüntetés ellen való küzdelemben. 1988-ban ő nyitotta meg Rómában az Ábrahám sátra elnevezésű épületet, a közösség első otthonát menekültek számára. „Amikor látlak benneteket karácsonykor a Santa Maria in Trastevere-bazilikában a szegényekkel az ebéden, Isten mosolyog” – mondta egy római látogatása alkalmával. Szeretettel és annak tudatában emlékeznek rá, hogy „nagy erő van a béke örökségében, amelyet ránk hagyott”.

Forrás és fotó: Vatican News
Fordította: Thullner Zsuzsanna

Bo bíboros: Mianmarban testvér támad testvérré

A bíboros december 7-én az Avvenire olasz katolikus napilapnak nyilatkozva elmondta, aggódik hazája miatt, amely pontosan tíz hónapja szenved a katonaság igája alatt. A Katolikus Egyház igyekszik tenni a kiengesztelődésért, támogatja a szenvedőket.

A Nagy-Britanniával szemben 1947-ben kivívott függetlenség óta ez a harmadik katonai diktatúra, amely államcsínnnyel jutott hatalomra az országban. Túl sok az erőszak, egyes régiókban fegyveres összecsapások zajlanak.

Augusztus 6-án négy év börtönre ítélték Aung Szan Szú Kjít, a februárban katonai puccsal megbuktatott mianmari kormányfőt. Bo bíboros szerint ez nem meglepő, mindenki tudta, hogy el fogják ítélni. És azt is tudta mindenki, hogy a vádak nem felelnek meg a valóságnak.

A katonai vezetők azonban azt mondják, ellenőrzés alatt tartják a nemzetet. Nem így van?

A puccs első napjától kezdve a lakosság jelentős része életre hívott egy széles körű polgári engedetlenségi mozgalmat. Iskolák, kórházak és más kulcsfontosságú ágazatok állították le működésüket. A katonaság keményen reagált: az emberi jogi szervezetek szerint több mint ezeröttszáz embert megöltek, további négyezret börtönbe zártak. Az erőszakos elnyomás következtében az ellenállók egy része fegyvert fogott, különösen azokban a régiókban, ahol régóta feszült a helyzet. Fegyveres csoportosulások alakultak, amelyek már nemcsak a katonákra támadnak, hanem kollaboránsnak tartott állami tisztviselőkre is. Ettől a katonai erők még erőszakosabban lettek, a legkisebb gyanúra erőteljes megtorlással reagálnak. Szörnyű: Mianmar lakói egymást ölik, testvér támad testvérré.

Az elnyomás érintette a Katolikus Egyházat is?

Néhány katolikus és más felekezethez tartozó templomot megtámadtak, papokat vittek a rendőrségre kihallgatásra, és csak másnap engedték ki őket. Eddig azonban nem öltek

meg és nem is börtönöztek be egyetlen papot vagy szerzetest sem. Más felekezetnek sajnos voltak lelkipásztor áldozatai.

Tud működni a Katolikus Egyház?

Működnünk kell, nem hagyhatjuk magára a lakosságot ebben a nagyon kemény időszakban, a puccs, a gazdasági válság, a világjárvány idején. A sok szenvedő ember humanitárius ellátására koncentrálunk. Dolgozunk a kiengesztelődésért is. Az erőszak nem old meg semmit, csak vérfürdőt okoz. Ebből a válságból nem úgy lábalhatunk ki, ha egymásnak

feszülünk, sokkal inkább úgy, hogy megkeressük a párbeszéd útját.

Mit érzett, amikor február elsején először hallott a puccsról?

Kővé dermedtem. Nem gondoltam volna. És hozzám hasonlóan azt hiszem, az emberek nagy része sem gondolta volna.

Pesszimista a jövőt illetően?

Nagyon elkésérít az erőszaknak ez a spirálja. Imádkozom, hogy segítsen meg minket az Úr, vessen véget az erőszaknak. Mianmar minden lakosa, katolikus és nem katolikus számára nagyon fontos, hogy Ferenc pápa támogat minket, már nyolc alkalommal beszélt a helyzetünkről.

Forrás és fotó: Avvenire
Fordította: Thullner Zsuzsanna

Negyven éve alapították a pekingi szemináriumot

A pekingi egyházmegyei szeminárium működése negyven éve alatt más egyházmegyek, különösen a perifériák, elzárt területek számára is képzett papokat. Az itt tanuló kispapok többsége nem pekingi származású, és sokan hazatérnek egyházmegyéjükbe papszentelésük után.

Az egykori pekingi szeminárium kápolna, ma Szent Mihály-plébánia hívei saját gyermekeiknek tekintik a szeminaristákat. A kápolna 2003-ban nyert plébániai rangot a környék lelkipásztori szükségleteire való tekintettel, de megmaradt a pasztorális képzés helyszínének is. A hívek a könyvektől az ételig mindennel ellátják a kispapokat, nemcsak a nagyobb ünnepeken, hanem a hétköznapi napokban is, mert meggyőződésük, hogy a szeminárium az egyházmegye szíve, és a papnövendékek az Egyház jövője.

A legutóbbi hivatások világnapján (húsvét negyedik vasárnapja, Jó Pásztor ünnepe), annak ellenére, hogy a fizikai találkozás, személyes jelenlét nem volt lehetséges, minden plébánián mozgósították a híveket, hogy lelkileg és anyagiilag is támogassák a papképzést.

1980-ban, nem sokkal azután, hogy a kényszerű tétlenség évei után

újra engedélyezték a katolikus egyház működését, a pekingi egyházmegyei szeminárium is újraindult a Szeplőtelen Fogantatás-templom kis udvarában. A templomot még Matteo Ricci, a neves jezsuita misszionárius építtette. A húszéves zárvaratás után rögtön egy fiatal jelentkezett a szemináriumba. Helyszűke miatt az intézmény innen 1989-ben átköltözött a pekingi székesegyházba, majd a hivatások növekvő száma miatt 1992-ben ismét nagyobb helyet

kellett keresniük. 2001-ben végül felépülhetett egy modern, 476 négyzetméteres épületegyüttes, melyben a papképzés mellett szerzetesnövénerek és világiak képzése is folyik.

A pekingi szeminárium a Fides hírügynökséget arról tájékoztatta, ezidáig 320 kispap tanult náluk, nem számolva ebbe az idén végző növendékeket.

Giuseppe Li Shan püspökségének 13 éve alatt 41 papot szenteltek Pekingben; 2020 szeptemberében pél-

dául a pekingi főegyházmegye nyolc diakónusát, az északi székesegyházként ismert Megváltó-templomban, amely nemrégiben teljes körű renováláson esett át. 2021-ben jóval kevesebb papszentelésről kapott hírt a Fides missziós hírügynökség.

*

1983-ban nyílt meg a Kínai Katolikus Egyház Nemzeti Szeminárium Pekingben. A Kínai Népköztársaság és a Vatikán sok szempontból problémás viszonyát a papképzés is tükrözi: 2014-ben például a végzős kispapok bojkottálni akarták a saját szentelésüket, mert kiderült, hogy a szeminárium rektora, az illegitim, exkommunikált Ma Yinglin püspök fogja bemutatni a szentelési misét (a püspök kiközösítését csak Ferenc pápa oldotta fel 2018-ban) – írta a Catholic World Report. Amikor a kispapok tiltakoztak a pápával közönségben nem lévő püspök ellen, ismét egy „hazafias” főpásztort jelöltek ki. A protestálás kispapokat hazaküldték, ám előtte még a szeminárium vezetésének levélben is kifejezték: nem szeretnék a pápával szembenemenni. Ha emiatt nem is lehetnek papok, „de le-

galább tisztá a lelkünk, közösségben vagyunk az egyetemes Egyházzal, Krisztus szeretetében”.

A kínai katolikus tudományos intézmények 2005-től indulhattak fejlődésnek; az Asia News portál 2016-os írása szerint tíz év alatt négy ilyen intézmény jöhetett létre, ebből is egy Hongkongban, egy pedig az olaszországi Maceratában, Matteo Ricci szülőhelyén.

2021-ben Francis Kuj Csingcsi OFM személyében nevezte ki Ferenc pápa a hatodik kínai püspököt azóta, hogy 2018-ban a Vatikán megállapodást kötött a Kínai Népköztársasággal. Az egyezményt, amely elsősorban a püspöki kinevezések problematikus témakörét érinti, 2020-ban további két évre meghosszabbították.

Az UCA News adatai szerint Kínában jelenleg mintegy 23 millió a különböző protestáns felekezetekhez tartozó keresztények száma; a katolikus hívek számát hivatalosan 6 millióban állapították meg, egy hongkongi intézet szerint azonban a valóságban ez a szám 12 millió körül járhat, beleszámítva a nem regisztrált katolikusokat, akik elutasítják a kormányzat által támogatott Kínai Katolikus Hazafias Szövetséget.

Forrás és fotó: Fides.org
Összeállította: Verestói Nárcisz

A házastársatoknak szüksége van a mosolyotokra

Ferenc pápa levele a Szent Család ünnepén

(Folytatás az 1. oldalról)

Mi is minden eddiginél jobban megtapasztaltuk a bizonytalanságot, a magányt, szeretteink elvesztését, és arra kényszerültünk, hogy elhagyjuk biztonságunkat, az „írányításunk alatt tartott” tereket, szokásainkat, ambícióinkat, hogy ne csak családunk javával törődjünk, hanem a társadaloméval is, mely szintén személyes viselkedésünk től függ.

Az Istennel való kapcsolat alakít, kísér és mozgásba hoz bennünket mint személyeket, és végül segít, hogy „elhagyjuk földünket”, sok esetben bizonyos tartózkodással, sőt az ismeretlentől való félelemmel, de keresztény hitünknek köszönhetően tudjuk, hogy nem vagyunk egyedül, mert Isten bennünk van, velünk van és közöttünk van: családuknak, lakókörnyezetünkben, munkahelyünkön, iskolánkban, és a városban, ahol élünk.

Ábrahámhoz hasonlóan minden házastárs elhagyja földjét attól a pillanattól kezdve, hogy meghallja a házastársi szeretetre szólító hívást, és úgy dönt, hogy fenntartás nélkül odaadja magát a másiknak. Tehát már az eljegyzés magában foglalja a saját föld elhagyását, mivel a házassághoz vezető utat együtt kell végigjárni. Az élet különböző helyzetei – a napok múlása, a gyermekek érkezése, a munka, a betegség – olyan körülmények, amelyekben az egymás iránti elköteleződés megkívánja, hogy mindenki maga mögött hagyja tétlenségét, bizonyosságait, nyugalmat biztosító tereit, és elinduljon a felé a föld felé, amelyet Isten ígér: ketten lenni Krisztusban, kettő az egyben. Egyetlen életé, egy „mi”-vé válni a Jézussal való szeretetközösségben, aki ott él és jelen van léteket minden pillanatában. Isten kísért benneteket, feltétel nélkül szeret benneteket! Nem vagytok egyedül!

Kedves házaspárok, tudjátok, hogy gyermekeitek – különösen a kisebbek – nagyon figyelnek benneteket, és egy erős és megbízható szeretet tanúságát keresik bennetektől! „Milyen fontos, hogy a fiatalok saját szemükkel lássák az élő és jelen lévő Krisztus szeretetét a házastársak szeretetében, akik konkrét életükkel tesznek tanúságot arról, hogy a szeretet örökké lehetséges!” [1.]

A gyermekek mindig ajándékot jelentenek, megváltoztatják a család történetét. Szeretetre, elismerésre, megbecsülésre és bizalomra szomjaznak.

Az apaság és az anyaság arra hív benneteket, hogy teremthető módon tudjátok adni, hogy gyermekeiteknek megadjátok annak örömteli felfedezését, hogy ők Isten gyermekei, egy olyan Atya gyermekei, aki az első pillanattól kezdve gyengéden szerette őket, és mindennap kézen fogja őket. Ez a felfedezés hitet ébresztet gyermekeitekben, és képessé teheti őket arra, hogy bízzanak Istenben.

Természetesen a gyermeknevelés nem könnyű. De ne

felejtjük el, hogy ők is nevelnek minket. Az első nevelési környezet mindig a család marad, a szavaknál beszéde-sebb apró gesztusokban. Nevelni mindenekelőtt azt jelenti, hogy kísérjük a növekedési folyamatokat, sokféleképpen jelen vagyunk, hogy a gyermekek minden pillanatban számíthassanak szüleikre. A nevelő olyan személy, aki szellemi-lelki értelemben „te-

megőrzésében”. [4.] Ne feledjük, hogy a család „a társadalom alapsejtje” (*Evangelii gaudium* apostoli buzdítás, 66). A házasság valóban a „találkozás kultúrájának” építésére irányuló projekt (*Fratelli tutti* enciklika, 216). Ezért a családok feladata, hogy hidakat építsenek a nemzedékek között, hogy átadják az emberiséget építő értékeket.

Új kreativitásra van szük-

akkor biztosak legyetek abban, hogy ily módon Krisztus ereje nyilvánul meg gyengeségeitekben (vö. 2Kor 12,9). Az apostolok épp a vihar közepén ismerték fel Jézus királyi és isteni voltát, és akkor tanultak meg bízni benne.

E bibliai utalások fényében szeretném megragadni az alkalmat, hogy megemlítek néhány nehézséget és kedvező lehetőséget, melyeket a csalá-

közösen, hangosan, a köztetek jelen lévő Jézus társaságában!

Igaz, egyes párok számára különösen nehéz volt a karantén alatti kényszerű együttélés. A már meglévő problémák súlyosbodtak, és olyan konfliktusokat szítottak, amelyek sok esetben szinte elviselhetetlené váltak. Sokan kapcsolatuk felbomlását is átélték, amikor már olyan súlyos válságot vonszoltak magukkal, amelyet

építhetitek házatokat” (vö. Mt 7,24).

Ezzel kapcsolatban hadd szóljak néhány szót a házasságra készülő fiatalokhoz. Ha a világvárvány előtt a jegyespároknak nehéz volt jövőt tervezniük, mert nehéz volt állandó munkahelyet találni, most még nagyobb a munkahelyi bizonytalanság. Ezért arra biztatom a jegyespárokat, hogy ne csüggedjenek el, legyen meg bennük az a „teremtő bátorság”, amely Szent Józsefet jellemezte, akinek emléke előtt szerettem volna tisztelegni ebben a neki szentelt évben. Ti is, amikor el kell indulnotok a házasság útján, még ha kevés eszközzel rendelkeztek is, mindig bízzatok a Gondviselésben, mert „időnként épp a nehézségek hozzák elő az erőforrásainkat, amelyekről azt se gondoltuk, hogy vannak” (*Patris corde* apostoli levél, 5). Támaszkodjatok bátran családotokra és barátaitokra, az egyházi közösségre, a plébániára, hogy jövőbeni házasság és családi életeteket azoktól tanulva éljétek meg, akik már végigjárták az utat, amelyen ti most elkezdtétek járni.

Mielőtt befejezném, szeretném külön üdvözölni a nagypapákat és nagymamákat, akik az elszigeteltség idején nem láthatták unokáikat és nem lehettek velük; valamint szeretném üdvözölni az időseket, akik még inkább szenvedtek a magánytól.

A család nem nélkülözheti a nagyszülőket, ők az emberiség élő emlékezte, és „ez az emlékezet segíthet egy emberibb, befogadóbb világ építésében”. [7.]

Szent József inspiráljon minden családot arra a teremthető bátorságra, amelyre oly nagy szükség van ebben a korszakváltásban, amelyben élünk, és a Szűzanya kísérje házassáletekben a találkozás kultúrájának megszületését, mely oly sürgetően szükséges a korunkat elsötétítő viszonytagságok és ellentétek leküzdéséhez.

A sok kihívás nem foszthat meg bennünket annak tudatától és örömetől, hogy az Úrral járunk! Intenzíven éljétek meg hivatásotokat!

Ne hagyjátok, hogy a szomorúság megváltoztassa arcotokat! Házastársatoknak szüksége van a mosolyotokra! Gyermekeiteknek szükségük van bátorító tekintetetekre! A lelkipásztoroknak és más családoknak szükségük van jelenlétetekre és az örömtökre: arra az öröme, amely az Úrtól származik!

Szeretettel köszöntelek, és arra buzdítalak benneteket, hogy haladjatok előre a Jézus által ránk bízott küldetés teljesítésében, állhatatosan kitartva az imádságban és „a kenyértörésben” (ApCsel 2,42).

És kérlek benneteket, ne feledkezzetek el imádkozni értem; én mindennap imádkozom értetek!

Róma, Lateráni Szent János, 2021. december 26., a Szent Család ünnepé.

Testvéri szeretettel: Ferenc

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

remt”, és mindenekelőtt aki kockázatot vállal azáltal, hogy kapcsolatot létesít. Apaként és anyaként fontos, hogy a napról napra megszerzett tekintély révén kapcsolódjatok gyermekeitekhez.

Biztonságra van szükségük, hogy legyen bizalmuk bennetek, életük szépségében, és az a bizonyosság töltse el őket, hogy sosincsnek egyedül, bármi történjék is.

Továbbá, ahogy már volt alkalmam megjegyezni, nőtt a világiak identitásának és küldetésének a tudatossága az Egyházban és a társadalomban. Az a küldetésetek, hogy a munka világában való jelenlétetekkel átalakítsátok a társadalmat, és elérjétek a családok igényeinek figyelembevételét.

A házastársaknak is kezdeményező szerepet (primerear) [2.] kell vállalniuk a plébánián és az egyházmegyei közösségen belül javaslatokkal és kreativitásukkal, követeve a karizmák és hivatások komplementaritását mint az egyházi közösség (kommunió) kifejeződését; a „házastársaknak különösen feladatuk, hogy segítsék a gyengébbeket, és hirdessék, hogy Krisztus a nehézségekben is jelenvalóvá teszi magát.” [3.]

Ezért arra buzdítalak benneteket, kedves házaspárok, hogy vegyetek részt az Egyház életében, különösen a család-pásztorációban. Mert „a küldetésért való közös felelősség arra hívja [...] a házastársakat és a felszentelt szolgátevőket, különösen a püspököket, hogy gyümölcsözően együttműködjenek a család-egyházak gondozásában és

ség ahhoz, hogy a mai kihívások között kifejezzük azokat az értékeket, amelyek néppé tesznek bennünket a mai társadalomban és az Egyházban, Isten népében.

A hivatás a házasságra arra hív bennünket, hogy egy ingatag – de a szentség valósága miatt biztonságos – hajót kormányozzunk egy néha viharos tengeren. Hányszor szeretnétek volna az apostolokhoz hasonlóan azt mondani, vagy inkább kiáltani: „Mester, nem érdekel, hogy elve szüünk?” (Mk 4,38). Ne felejtjük el, hogy a házasság szentsége által Jézus jelen van ebben a hajóban. Neki gondja van rátok, veletek marad minden pillanatban, a hullámok verdeste hajó ringatózásában is. Egy másik evangéliumi szakaszban a nehéz helyzetben lévő tanítványok látják közeledni Jézust a viharban, és felveszik őt a csónakjukba; így ti is, amikor tombol a vihar, engedjétek be Jézust a csónakba, mert amikor „beszállt hozzájuk a csónakba [...] a szél elállt” (Mk 6,51).

Fontos, hogy együtt Jézusra szegezve tartsátok szemetekeket. Csak így lesz békétek, csak így kerekedtek felül a konfliktusokon, és csak így találhattok megoldást sok problémátokra.

Nem úgy, hogy ezek eltűnnek, hanem úgy, hogy más szemszögből tudjátok nézni őket.

Csak akkor lesztek képesek arra, ami lehetetlennek tűnik, ha az Úrra hagytokoztok. A követendő út az, hogy elismerjétek a törekénységet és az erőtlenséget, melyet a körülöttek lévő sokféle helyzettel szemben tapasztaltok, ugyan-

dok a mostani világvárvány idején tapasztaltak. Például megnőtt az idő arra, hogy együtt legyetek, és ez egyedülálló lehetőséget nyújtott a családon belüli párbeszéd ápolására. Ez persze különleges türelemgyakorlatot igényel; nem könnyű egész nap együtt lenni, amikor ugyanabban a házban kell dolgozni, tanulni, játszani és pihenni. Ne hagyjátok, hogy a fáradtság legyőzőn benneteket; a szeretet ereje tegyen képessé arra, hogy jobban tudjátok figyelni másokra – házastársatokra, gyermekeitekre –, mint saját fáradtságotokra. Emlékeztetek benneteket arra, amit az *Amoris laetitia* apostoli buzdításban írtam (vö. 90–119. pontok), felidézve Szent Pál szeretethimnuszát (vö. 1Kor 13,1–13). Kitartóan kérjétek ezt az ajándékot a Szent Családtól; olvassátok újra a szeretet dicséretét, hogy döntéseiteket és tetteiteket az inspirálja (vö. Róm 8,15; Gal 4,6).

Így az együttlét nem büntetés lesz, hanem menedék a viharok közepette.

A család legyen a befogadás és a megértés helye!

Őriztétek szívetekben a tanácsot, melyet a házaspároknak adtam a három szóval: „szabad?”, „köszönöm”, „bocsáss meg”. [5.] És ha viszály támadna, „sose fejezzétek be a napot kibékülés nélkül”. [6.] Ne szégyényljetek együtt térdelni az eucharishtiában jelen lévő Jézus előtt, hogy békés percekre találjátok, és hogy gyengéd jósággal tudjátok egymásra tekinteni. Vagy fogd meg a másik kezét, amikor kicsit dühös, hogy mosolyt csalj az arcára! És ha lehet, este, lefekvés előtt mondjátok el egy rövid imát

ne tudtak leküzdeni. Nekik is szeretném kifejezni közelségemet és szeretetemet.

A házastársi kapcsolat felbomlása sok szenvedést okoz, mert látjuk megannyi várakozásunk kudarcát; a meg nem értés vitákat és sebeket okoz, melyeken nem könnyű túllépni. A gyerekeket sem kíméli a fájdalom, amikor látják, hogy szüleik már nincsenek együtt. Még ezekben az esetekben se hagyjátok abba a segítségkérést, hogy a konfliktusok valahogy leküzdhetők legyenek, és ne okozzanak további szenvedést sem nektek, sem gyermekeiteknek. Az Úr Jézus, végtelen irgalmasságában, megmutatja majd, hogyan haladjatok előre a sok nehézség és bánat közepette. Ne mulasszátok el segítségül hívni őt, és keressetek nála menedéket, fényt az úthoz, a közösségben pedig „atyai házat, amelyben mindenkinek helye van a maga fáradságos életével” (*Evangelii gaudium*, 47).

Ne felejtsetek el, hogy a megbocsátás minden sebet begyógyít! Az egymásnak való megbocsátás egy olyan belső döntésnek az eredménye, amely az imádságban, az Istennel való kapcsolatban születik meg; ajándék, mely abból a kegyelemből fakad, amellyel Krisztus tölti be a házaspárt, amikor hagyják őt cselekedni, amikor hozzá fordulnak. Krisztus ott „lakik” a házasságokban, és várja, hogy megnyissátok neki szívetekeket, hogy szeretetének erejével támogatasson benneteket, mint a tanítványokat a csónakban. A mi emberi szeretetünk gyenge, szüksége van Jézus hűség szeretének erejére. Vele valóban „sziklára

„Isten áldjon meg minden magyar embert!”

Sok afrikai gyermek angyalkája lehettünk

(Folytatás az 1. oldalról)

Az első karácsonyi ajándékozás alkalmával ötszáz csomagot készítettek, és hétszáz gyerek jött. Ezért idén azt gondoltuk, hogy hétszáz csomaggal kezdünk. 2015–2016-ban mentem ki először Banguiba, én voltam az első fehér szerzetesnő, aki a háborús közegben megjelent. Szívfacsaró látni, mennyire reménytelen helyzetben nőnek fel ezek a gyerekek. Legalább a karácsony legyen szép számukra.

– Milyen tevékenységeket lát el a Nyolc Boldogság Közösség missziója a Közép-afrikai Köztársaság fővárosában?

– Kis misszió vagyunk, jelenleg tizenöt közösségi taggal. Van egy orvosi rendelőnk, mi látjuk el a kétszázezres lakónegyedet: a várandós nők gondozását, a csecsemők oltását, a maláriás betegek infúziós kezelését, és emellett egy napos sebészeti ellátást is végzünk. A következő év projektje, hogy beszerezzünk egy ultrahangkészüléket, de ehhez előbb megfelelő áramellátást kell biztosítani. Ezenkívül vannak szegény családok, amelyeket folyamatosan segítünk, és gyerekek, akiknek támogatjuk az iskoláztatását. Nagyon erőteljesen terjed az iszlám, ezért a püspök arra is kért minket, hogy a lakónegyedben tartsunk hitoktatást gyerekeknek, felnőtteknek, minden korosztálynak. Nagyon sok katolikus értelmiség keres meg minket, mérnő-

berek, Jehova tanúitól a protestáns felekezetekhez tartozókig mindenki nálunk keresett menedéket: egy ötvenezres menekülttábor alakult ki itt. Vidéken vannak a legnagyobb veszélyben a keresztények. 2016 óta is egyre többen jöttek a fővárosba, ahol még mindig nagyobb biztonságban lehetnek. Így ma a kétszáz ezer lakó között már többségben vannak a keresztények.

– Milyen a misszió összetétele?

– A misszió tagjai afrikaiak, csak én nem, én viszem a színt Afrikába. A Nyolc Boldogság Közösség afrikai misszióiban összesen ötven-ötvenöt nővér van és hetven-nyolcvan férfi szerzetes, pap. Ebből hárman vagyunk fehérek: egy magyar, egy német és egy francia nővér. Banguiban is nemzetközi

kök, orvosok, közgazdászok, tanárok, parlamenti képviselők, akik szeretnék, hogy keresztény értékek mentén rendezkedjen be a társadalom. Képzést biztosítunk nekik az Egyház szociális tanításáról. A miniszterelnök felesége is hente jön hozzánk képzésre, és társult tagként el is köteleződött a közösségben. Az a felajánlása, hogy minden héten kitakarít a Mária-szobor körül. Nagyon vicces, amikor megérkezik: a testőrei körbeállják a Mária-szobrot, ő pedig ott söpröget.

– Milyen arányban élnek a lakónegyedben keresztények?

– Amikor először kint jártam, többségében muszlim volt ez a negyed, száz-százöttezzer lakóval. 2013 és 2015 között nagyon véres polgárháború zajlott, és a fővárosban is voltak fegyveres összetűzések. Ekkor a vidékről érkezett em-

a közösségünk, csak egy közép-afrikai-köztársaságbeli nővér van köztük, a többiek Burkina Fasóból, a Kongói Köztársaságból, Elefántcsontpartról származnak. A gyarmatosítás óta Afrikában a különböző törzsek valamiképpen folyamatosan háborúban állnak egymással, ezért is fontos minden afrikai országban, ahol jelen vagyunk, hogy nemzetközi legyen a közösség. Ezzel is tanúsítjuk, hogy krisztusi érték a béke, és az evangéliumi élet segíthet abban, hogy bár népeink esetleg a hadszíntéren ellenfelek voltak, tudjunk együtt élni, imádkozni, szolgálni.

– Mennyire eredményes eddig a Magyar Kurírral közösen szervezett gyűjtés?

– Afrikában megtanultam, hogy nagyot kell álmodni és nagyot kell kérni, mert Isten meghallgatja a szegényeit.

Ezért gondoltuk, hogy hétszáz gyermeknek gyűjtsünk, egyenként 2500 forint értékben. 1,7 millió forint összegű adományt céloztunk meg, ennek összegyűjtéséhez kértem a Magyar Kurír segítségét. December 22-i adat szerint 6,4 millió forintnyi adomány gyűlt össze. Beszéltem a bangui ház igazgatójával, aki nagyon meghatódott: „Isten áldjon meg minden magyar embert!” – mondta.

Megérinti őket, hogy ennyire odafigyel rájuk egy nem gyarmatosító ország, amely-

A Nyolc Boldogság Közösség közhasznú alapítványa továbbra is fogad adományokat. A Nyolc Boldogság Alapítvány folyószámlaszáma: 10918001-00000046-84530004

A Magyar Kurír és az Új Ember szerkesztősége nevében is köszönjük adományait, amelyeket felajánlottak vagy a jövőben felajánlanak a bangui misszió céljaira!

nek semmi haszna nincs ebből. Megindító számukra, hogy egy ország ennyire nagyvonalúan támogatja őket, és nem azért megy oda, hogy kizsákmányolja őket valamilyen stratégiával. Nagyon testvéries viszonyba kerültünk az

ottaniakkal. Bangui tízmilliós főváros, és nagyon érdekes, hogy amikor megyek a reptérre, odajönnek hozzám emberek, és köszöntenek: Jó napot, Márta nővér! Hogy van, mit csinál? Kérdezem, honnan ismernek, és azt mondják: Már-

ta nővérről mindenki tud. Ezt hívják „afrikai telefonnak”, szájról szájra terjed az információ. A nagy szeretet által naggyá válik az ember.

– Mire fordítják a vártnál nagyobb összegű adományt?

– Úgy döntöttünk, hogy kilencszáz, ezer gyereknek adunk ajándékot, hiszen ha híre megy az ajándékozásnak, sokan eljönnek. Emellett a lakónegyed legszegényebb családjaihoz igyekszünk élelmiszer-csomagot eljuttatni. A gyerekeknek korábban csokit, szappant adtunk, de látva a támogatás mértékét, most minden kisfiú kap egy játék kamiont, és minden kislány egy hajas babát. Ez minden kisgyerek álma, és ott nagy luxusnak számít. Bármilyen támogatást adunk, keresztények és muszlimok egyaránt részesülnek belőle. Az a célunk, hogy tanúságot tegyünk arról, hogy a szeretet összeköt minket, és az ember méltóságának tisztelete a legfontosabb.

Már jóval karácsony előtt elküldtük az összeg egy részét, hogy meg tudják venni az ajándékokat, de így is késve érkezett meg a pénz, ezért az ajándékozással december 28–29–30-án került sor. Két árvaház gyerekeinek és a városnegyed utcagyerekeinek adták az ajándékokat, és néhány szegény családnak. Az emberek nagyzóanlúsága és jószívűsége annyira lelkesítette minket, hogy újabb célt is megfogalmaztunk, és remélem, az adományozók ezt is elfogadják. A lakónegyedben ugyanis nincs keresztény, katolikus iskola, ezért a testvérek jövő ősztől szeretnének iskolát nyitni. Az adományként összegyűlt pénzből marad még arra is, hogy támogassuk az építés költségeit.

– Hogyan tervezik az iskola létesítését?

– A misszió telkéből elkülönítettünk egy részt erre a célra. Helyben készítik a téglákat, és reményeink szerint szeptemberben már állhatnak a falak, elindulhat két-három első osztály. Még sok pénzre van szükség, folyamatosan újabb osztálytermekkel bővül majd az iskola. A gyűjtés december 15-ével lezárult ugyan, de később is érkeztek adományok, és ha valaki szeretné az iskola építését támogatni, továbbra is megteheti. Mivel a magyarok ennyire nagylelkűek voltak, gondolkodunk egy olyan akción is, hogy „örökre lehet majd fogadni” gyerekeket, vagyis finanszírozni az oktatásukat.

Nagyon hálásak vagyunk a Magyar Kurír és az Új Ember olvasóinak. Nem számítottunk ennyi adományra, kint is mindenki nagyon meghatódott ettől a nagylelkűségtől. Köszönjük!

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Nyolc Boldogság Közösség

Római vakáció

A HIDEGEBB NAPOKON IS

2021. november 1. és 2022. február 28. között

A Szent István Ház téli kedvezménnyel várja a kedves vendégeket:

Egyágyas szoba: **40 EUR** | fő | éj
Kétágyas szoba: **30 EUR** | fő | éj
Háromágyas szoba: **26 EUR** | fő | éj
Négyszemélyes szoba: **24 Eur** | fő | éj

A szobaár tartalmazza a reggelit, az idegenforgalmi adó viszont külön fizetendő
10 év felett 3,50/fő/éj

Szent István Ház
Via del Casaleto 481, Roma (RM) – 00151
Bővebb információ:
www.cssroma.katolikus.hu, szih@katolikus.hu

**A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA
EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN
URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT,
valamint
ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.**

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnaíroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8912; E-mail: urnaíroda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8915; E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00 Szombaton 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgp.hu>

Egyházi zenei rovatunkat *Mértékadó* című kulturális mellékletünkben olvashatják.

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor kezdődő imárában, Galgóczi u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX. kerület, Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imárában, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a második nap a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imalábadá elhelyezett szándékokért imádkoznak.

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII. kerület, Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor, a Budapest-Belvárosi Nagybaldogasszony Főplébánia-templomban (Budapest, V. Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (2016 Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.) 2022. január 13-án 18 órától 16-án 13 óráig Dr. Gál Péter atya lelkigyakorlata „A szabadulásról.” Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelídítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárscsoportjainkban. A Pasaréti Községi Ház I. emeleti terem (1026 Budapest, Pasaréti út 102., a ferences templom bal oldalánál) kéthetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia alsó hittanter-

mében (Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) pedig kéthetente szerda esténként 18 órától 19.30-ig. Időpont: 2022. január 19.; február 02., 16.; március 02., 16., 30.; április 27.; május 11., 25. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin sa nővér vezeti.

„Minden vég egy új kezdet” címmel lelki napok a Szív Lelkiségi Központban, Tahiban (2022. Tahivillasor 7-9. T. 06/26-387-162.). Szeretettel hívunk és várunk megfontolásra és elcsendesedésre mindenkit, akit megszorított a gyász, megbénít a veszteség. Időpont: 2022. április 22-én, pénteken 14 órától 24-én, vasárnap 14 óráig. Elhelyezés és költség: egyágyas szobákban, napi háromszori étkezéssel 20.000 Ft/fő. Előzetes jelentkezés szükséges a programvezetőnél, Tegzes Katalinnál: tegzesk@hotmail.com, 06/30-462-9272. Hozza magával személyes holmiját, törülközőt, és jelezze, ha diétát kér! Megközelíthető: Volánbusz, Tahi – Hidfő mh., Bartók B. úton felfelé.

MEGHÍVÓ

Emlőbetegek Szent Agáta-miséje az Óbudai Főplébánia-templomban (az Árpád híd budai hídfőjénél) 2022. január 29-én, szombaton este 18-órától. Ünnepi mise keretében köszöntjük Szent Agátát, az emlőbetegek védőszentjét az Óbudai Főplébánia, a Curate Infirmos Orvos Közösség és a Magyar Rákellenes Liga szervezésében. Főcelebráns: Tercsi Zoltán protonotárius kanonok. Közreműködik a Lorem Ipsum Kvartett, Ress Tamás vezetésével. Előadásra kerül Lotti: *Missa in A*, Tallis, Ley és Bárdos művei. Minden érintett, érdeklődő és Szent Agáta minden tisztelőjét szeretettel várjuk.

BESZÉLGETÉSSOROZAT

„Férfitalálkozók” címmel férfiaknak szóló előadás- és beszélgetéssorozat indítottak a Pécsi Egyházmegye hét városában (Pécs, Mohács, Szekszárd, Paks, Tamási, Dombóvár, Szigetvár) 2021. október 8., péntektől 2022. május 20., péntekig. A következő időpontok: 2022. január 7., 14., 28. A találkozók kezdési időpontja 18 óra. Mindenkit szeretettel várunk, és kérjük, hogy a szervezés megkönnyítése érdekében előzetesen feltétlenül regisztrálnak az alkalmakra. Bővebb információ: <https://pecsiagyazmegye.hu/aktualis>

ADÁSVÉTEL

KÖNYVTÁRAT, könyveket vásárolna katolikus házaspár Budapesten. T.: 06/70-200-0520

RÉGISÉG

A VISNYEI GALÉRIA régiséget vásárol. 1071 Budapest, Dózsa György út 44. T.: 06/1-321-7000

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI. kerület, Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

TÁRSKERESŐ

HOL VANNAK a házassodni vágyó leányzók? Bécsben élő, fiatalos, jóképű, 39 éves, 188 cm magas, sötétbarna hajú, zöldes-barna szemű úriember keresi párját házasság céljából, római katolikus értékrendű, érzelmes, humoros, magára adó, csinos, 18-35 év közötti hölgygyel. Ha családteremtő vagy és nyitott a gyermekvállalásra, közegek a céljaink. Német nyelvtudás nagy előny, mert egyelőre a szakmai jövőm Ausztriában van, bár erősen visszahúz a szívem Magyarországra. Politikailag jobboldali, keresztény-konzervatív vagyok, ak-

tívan politizálok. Bölcsész-kommunikációs szakmai hátteremet erős természettudományi érdeklődés, az általvilág iránti csodálat és szeretet határozza meg. Belevágunk az ismerkedésbe? Kérek, küldj két fotót is magadról, ha felkeltettem érdeklődésedet! Ne félj lépni! Ha a Jóisten is úgy akarja, az Ő segítségével minden kihívást legyőzünk közösen. Választ a kiadóra várok az „Inprincipioaer Verbum” jelígre.

SÍRBOLT

BAJÁN, a Rókus temetőben saját tulajdonú, felújított, üres családi sírbolt eladó. I. parcella, 6. sor, 11. kriptá. Lejárati ideje: 2056. Felépítménye szürke gránit obeliszk, vas díszkerítéssel. Érdeklődni: Vágó Miklós 06/20-487-2027

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén házánál is. T.: 06/1-213-5726

ÓLÓMŰVEGABLAOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stained-glass.hu

Ünnepi üzenetküldő

Az új évben is üzenjen – szerezzen örömet az *Új Ember* hasábjain!
Kíváncsion boldog új évet, köszöntse szeretteit névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!
Rövid üzenetében küldje el annak nevét és címét, akit szeretne meglepni az aprohirdetes@ujember.hu címre.
Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre a számlát kiállíthatjuk.
Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2022. JANUÁR 3.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körössi László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fábán Attila, Gáts Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet, Verestői Nárcisz
Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett
Korrektor: Szántó István • **Tördelés:** Mészáros Ákos
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Munkatárs lehetek az aratásban

Interjú Kauser Tiborral, a Ferences Világi Rend miniszter generálisával

(Folytatás az 1. oldalról)

– Milyen nyelven érintkezik?

– Angolul, olaszul és spanyolul.

– Hogyan lett miniszter generális?

– 2014-ben választottak meg először, azelőtt hat éven át a nemzetközi elnökség tagja voltam. Ez egy tízfős testület. A miniszter generális és a helyettese mellett heten a különböző földrajzi területekért felelnek, egyvalaki pedig a ferences ifjúságért. Annak idején én Észak-Amerikáért voltam felelős, valamint Európa azon országaiért, ahol a kapcsolattartás nyelve az angol – beleértve például Ukrajnát és Svédországot is.

– Hogyan került be a testület tagjai közé?

– 1995-ben ismerték el a magyarországi közösséget, és engem jelöltek ki, hogy képviseljem hazánkat a nemzetközi tanácsban. 1996-ban vettem részt először nagykáptalanon Rómában, azután háromévenként jártam ki a találkozókra, és Magyarországon mindig újraválasztottak erre a szolgálatra. A 2005-ös nagykáptalanon, Assisiben felmerült az az ötlet, hogy 2008-ban, az Árpád-házi Szent Erzsébet-jubileum évében Magyarország legyen a nagykáptalan helyszíne. Ekkor választottak meg a nemzetközi elnökségbe, ami valószínűleg annak is köszönhető, hogy látták, az itthon rendezett nagykáptalan rendben lezajlott.

– Hogyan kell elképzelni egy miniszter generális szolgálatát?

– A napi fél-egy órás elfoglaltság mellett havonta ki kell utaznom Rómába, olykor gyakrabban is. Az elnökség közvetlenül a Szentszék alá van rendelve, ezért lehetőség szerint minden évben találkozónk van az államtitkársággal, magával Pietro Parolin bíboros államtitkárral, valamint a kongregációval, annak prefektusával, titkárával. Megbeszéljük az aktuális kérdéseket és az előttünk álló feladatokat. Az Egyház munkájában vagy akár politikájában is támaszkodnak ránk, hiszen száztizzenhat országban vagyunk jelen. Évente jelentést készítünk a tevékenységünkről, és személyesen is beszámolok. Kánonjogi szempontból a harmadrendek közé tartozunk, világi hívők nyilvános társulása vagyunk. Kivételként mégsem az első rend, hanem a szerzetesi kongregáció alá tartozunk. Nem vagyunk szerzetesrend, a mi fogadalmunk az evangéliumi életre, és nem a tisztaság, szegénység és engedelmisség hármására szól.

– Mik az elkövetkezendő hat év feladatai, céljai?

– Minden káptalan meghatározza, hogy a rend mely területekre helyezze a hang-

súlyt a következő időszakban. Most a szervezeti kérdések, a képzés, a lelki asszisztencia, a kommunikáció, az ifjúság és az anyagiak átstrukturálása áll a középpontban. A káptalan döntése az egyik iránytűm, a másik pedig az én belső iránytűm. Meggyőződésem szerint az a feladatom, hogy ebből a közösségből minél inkább Isten terve szerinti *ferences világi rend* jöhessen létre. A kifejezésben mindhárom szó hangsúlyos, mindhárom területen vannak feladatok.

– A világi rendhez családok, házaspárok, egyedülállók és fiatalok tartoznak.

– Sőt papok, püspökök is, akik először egyházmegyei papok voltak, és így találta rá a ferences hivatásra.

– Milyen kötelezettségeket vállalnak a tagok?

– Én nem a kötelezettség oldaláról közelíteném meg ezt a kérdést. Inkább elkötelezett közösségi életről van szó. Mindenki egy adott közösséghez tartozik. Magyarországon mintegy negyven közösségünk van, négyszázötven-öt-száz taggal. Egyes testvéreink harminc-negyven kilométert utaznak egy-egy közösségi alkalomra, de vállalják.

– Milyen a közösségi élet?

– Van néhány szegletkő, ami valamennyi közösségünket meghatározza. Ilyen elsősorban a közös szentségi élet: rendszeres közös szentmise, imádság, lelkigyakorlatok, szentségimádás. A mi közösségünkben a lelki asszisztens a szentmise előtt három-négy órát gyóntat.

A másik szegletkő a képzés, ami három síkon folyik. Az emberi-világi képzési formába sok minden belefér: meghallgathatunk például egy gyermeknevelési előadást Pécsi Ritától, vagy egy pszichológiai, mentálhigiénés témájú előadást. Az is előfordult már, hogy én beszéltem az építészetéről. Fontos nálunk, hogy mindenkinek legyenek megfelelő hittani ismeretei. Van egy

sajátos ferences képzés is. Ennek az egyéves alapképzési időszakában az újonnan jelentkezők megismerik Szent Ferenc életét, valamint azt, hogy mit jelent ferencesnek lenni, a világi rendhez tartozni. Később el lehet mélyedni a rendtörténetben vagy egy-egy adott szolgálatot vállalók feladataiban. Vezetőként nekem kánonjogi ismeretekkel is rendelkezni kell. Tájékozottnak kell lennem a ferences család felépítésében, hiszen a ferences miniszter generálisok konferenciát alkotnak, évente kétszer találkozunk.

Működésünkhöz szorosan hozzátartozik az is, hogy minden közösségnek van valamilyen szolgálata a plébánián: nálunk a hitoktatás, a közösségvezetés, a képviselő-testületi tagság vagy az irodai feladatok. Olaszországban ferences világi rendiek a bohócdoktorok. Madridban van egy olyan kórház, amelyet még az 1700-as években alapított a világi rend, és azóta folyamatosan üzemelteti. Venezuelában a szegények gyógyszerertárában szolgálunk, ahová rengeteg gyógyszeradomány érkezik. A méregdrága gyógyszereket szakgyógyszerész és szakorvos jelenlétében adjuk ki a szegényeknek. Ázsiában jelen vagyunk Pakisztánban, Indiában, Malajziában, Indonéziában, Srí Lankán, Mianmarban, Thaiföldön, Vietnámban, Japánban, Koreában, Kelet-Timorban, a Fülöp-szigeteken. Afrikában néhány muzulmán ország kivételével mindenhol van közösségünk.

– Ezeken a helyszíneken a keresztényüldezés a ferences világi rendieket is érinti?

– Igen, sokfelé. Pakisztánban vannak olyan testvéreink, akikkel szoros kapcsolatot ápolunk, de mostanában nem válaszolnak, nem tudjuk, mi történt velük. Beszélhetnék Szíriáról is. A damaszkuszi közösség bent van a tűzfészekben. Dél-Amerikában nincs vallásüldözés, de a politikai helyzet nagyon rossz.

– Voltak emlékezetes utazásai?

– Bejártam a világot, és érdekes, kalandos utazásaim is voltak. 2017-ben csodálatos élményben volt részem egy Ázsia–Óceánia nemzetközi kongresszuson, Bali szigetén. A keresztény közösség hinduista környezetben szervezte meg ezt az eseményt, a két vallás mégis békés légkörben találkozott. A világi rendhez nemcsak latin rítusú katolikusok tartoznak, hanem Rómával egységben lévő, más rítusú katolikusok is. Az előző elnökség tagjai közül az egyik testvér libanoni maronita keresztény volt. Indiában a szír malabár egyház elég erős, a római rítusú kevésbé. Egyszer meghívott bennünket vacsorára a szír malabár bíboros. Időben megérkeztünk, ő még a kápolnában imádkozott. Le kellett vennünk a cipőnket, ahogy Indiában ez mindenhol szokás, és a fogadás egy fél-órás közös imádsággal kezdődött. Nagyon sajátos, gyönyörű világgal találkoztam ott is.

– Az elkötelezettek életmódjában milyen változások következnek be?

– A közösség tagjaként át kell hatnia az életemet, hogy nem csak vasárnap vagy ima közben vagyok világi ferences, hanem mindig. A világban való jelenlétünk, a hétköznapijaink ugyanolyan lelki időnek számítanak, mint az imádságos órák. És megváltoznak az ember életében a prioritások. Nálam például más helyre került a szakmai előmenetel.

– Milyen rendszerességgel találkoznak a közösségek tagjai?

– Általában hetente vagy havonta. A közösségek maguk döntenek el, hogyan élik meg a szentségi életet, a bibliaolvasást és a képzést. Mi a közösségünkben hetente találkozunk, minden alkalom más és más.

– Van valamilyen látható külső jele annak, hogy valaki a Ferences Világi Rendhez tartozik?

– Viseljük a taut, amit a beöltözköskor kapunk. A mindennapokban teljesen hétköznapi öltözetben járunk, nincs szerzetesi ruhánk, hiszen világiak vagyunk. Én hordok egy kitűzőt is, ami sokszor bizonyult jó beszélgetésindítóknak. Egyes országokban a világi rend tagjainak egyenpóliójuk van, esetleg egyforma barna nadrágjuk vagy szoknyájuk is, amit ünnepi alkalmakkor viselnek.

– Hogyan lehet csatlakozni Önökhöz?

– A közösségeink ferences plébániákhoz, ha a környéken nincs ilyen, akkor egyházmegyei plébániákhoz kapcsolódnak, mint a miénk is. Ott szolgálunk, és ha jól tesszük a dolgunkat, észre is vesznek minket. A kilencvenes években kifejezetten sokan kérték a felvételüket a világi rendbe. Amikor 1996-ban megalapítottuk a közösséget Piliscsában, hatan voltunk, most harmincketten. A gyarapodás nagy dilemmát is jelent, hiszen egy adott létszám fölött nehéz egyben tartani a közösséget, és fontos a személyes, bensőséges kapcsolat. Van, aki azért jön, mert a közösségben az övéhez hasonló élethelyzetben lévők vannak. Másoknak semmi közük nincs a többiek életállapotához, de vonzza őket a lelkiség vagy az a szolgálat, amit a többiek végeznek. A ferences világi hivatás is sajátos hivatás, amelyre Isten hív. Az ismerkedés és a beilleszkedés idején a Szentlélek segítségével ezt meg kell vizsgálni. Háromszor lehet ideiglenes fogadalmat tenni, a végleges elköteleződés pedig az egész életre szól.

– Előfordul, hogy valaki elhagyja a közösséget?

– Vannak életállapotok, amelyek nem férnek össze a közösségi élettel. A közösségből való távozás hátterében sokszor családi tragédiák állnak. Van, hogy a törést átélő ember olyan nagy sérülést szerez, hogy nem tudja jó szívvel nézni a közösséghez tartozó boldog családokat, és inkább kilép. De olyanok is akadnak közöttük, akik bennmaradnak, és pont a közösség segíti át őket a válsághelyzetben. Van, aki például azért lép ki, mert elköltözik, és nem tudja tartani a kapcsolatot a közösséggel. De itt is akad ellenpélda: hozzánk tartozik egy olyan család, amely húsz éve Finnországban él. Minden egyes alkalomra bejelentkeznek Skype-on, követik a szentmisét is, aktív tagjai a közösségnek.

– Milyen sajátos helyzetben lévő közösségeket kell elképzelnünk a világ más tájain?

– Rengetegen élnek olyan körülmények között, amikre nem is gondolnánk. Afrikában például van olyan világi ferences, aki reggel útnak indul egy marék rizzsel, este részt vesz a közösségi alkalmon, ott alszik egy matracon,

majd reggel gyalog hazaindul. Ahhoz, hogy fogadni tudja az e-mailjeit, három órát gyalogol egy kávézóba, ahol az internethasználatért és a levélkinyomtatásáért egy vagyont fizet. Kanadában hat óra a repülőút az egyik közösségből a másikba, és a legközelebbi település hatórányi autótútra van. Az ilyen körülmények nagy kihívások elé állítják a testvéreket.

– Mik a prioritások a lelkiségben?

– Az első az istenkapcsolat, mégpedig a ferences istenkapcsolat, amiről Szent Bonaventura írt, számomra nagyon megragadó módon. Isten szerető atya, nem pedig egy trónon ülő úr. Ez teszi lehetővé számunkra azt, hogy bensőséges kapcsolatban legyünk vele, és hogy mindenkire testvérünként tekintsünk. Ha közös az atyánk, akkor mindnyáján testvérek vagyunk. Testvéri közösségünkben meghallgatják a szavamat, mert van tapasztalatom a világban, mégis egy vagyok közülük, ugyanabba a sorba álllok be, mint ők. A ferences lelkiségnek nem a szegénység és az alázat áll a középpontjában, hanem az istenkapcsolat, a testvériség és a bűnbánat. A többi ebből ered.

– A családja hogyan éli meg az újbóli kinevezését?

– A feleségem is világi rendi, a nyolcvanas évek végén léptünk be. A gyerekeink nem tagjai a rendnek. Amikor először választottak meg az elnökségbe, ők még kiskamaszok voltak, és tartottak attól, hogy emiatt kevesebbet fognak látni. Miniszter generális-ként sem vagyok sokkal többet távol tőlük, csak más felelősség nyomja a vállamat. Figyelek a családomra, és őszintén remélem, hogy mindent megkapnak, amire szükségük van.

– Mit jelent Önnek ez a megbízatás?

– Annak idején, amikor kiléptem a munkahelyemről, ahol dolgoztam, és megalapítottam a saját irodámat, fogalmam sem volt arról, hogy mi a Jóisten terve ezzel. Ha akkor nem váltottam volna, később nem tudtam volna elvállalni ezt a szolgálatot. Lám, Isten útjai kifürkészhetetlenek. Végtelenül hálás vagyok azért, hogy rengeteg nagyszerű testvérral ismerkedhettem meg, hogy láthatom a szolgálatom értelmét, és az Úristen munkatársa lehetek. Isten országának építésében vehetek részt, hiszen közösséget, testvéri kapcsolatokat erősítünk, embereket vezetünk Istenhez. Ez csodálatos érzés, nagyon jó részt venni az aratásban! Lehet, hogy csak harminc-negyven év múlva lesz eredménye a szolgálatunknak, de én is látom már az előttem munkálkodók fáradozásainak gyümölcseit.

Vámossy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

HÍREK KÉPEKBEN

● **A Szentatya, Ferenc pápa** elfogadta Michael A. Blume SVD alessanói címzetes érsek lemondását Magyarország apostoli nunciusának címéről – adta hírül a szentszéki sajtóiroda december 31-én. Michael August Blume május 30-án töltötte be 75. életévét, és a hagyományoknak megfelelően benyújtotta nyugdíjba vonulási kérelmét. Ferenc pápa 2018. július 4-én nevezte ki Michael August Blume alessanói (Alexanum) címzetes érseket, verbita szerzetest Magyarország apostoli nunciusává.

● **A Szombathelyi Egyházmegye Hitoktatói Irodája** a 2021/2022-es tanévben is meghirdette online hittanversenyét. A kétfordulós verseny első fordulójának feladatai az egyházmegye honlapján érhetők el. A feladatsorok megoldásait 2022. február 2-ig várják.

● **Idén karácsonyra a Vízivárosban**, a Fő utcában álló Szent Flórián-templom értékes festményt kapott ajándékba: Holesch Dénes *Anyja és gyermeke* című alkotását, amely 1946-ban, Montreálban készült. Holesch Dénes élete nagy részét ugyanis Kanadában, Ausztráliában és az Egyesült Államokban töltötte.

Kétezer éves zsinagóga romjait találták meg Galileában

Kétezer éves zsinagóga romját találták meg Migdálban, Észak-Izrael Galilea nevű részén a Kinneret, vagyis Genezáreti-tó partjánál – írta a The Times of Israel című angol nyelvű izraeli hírportál.

Ez a második, ugyanabból az időszakból származó zsinagóga ezen a településen, amely Josephus Flavius főhadiszállása volt a rómaiak elleni lázadás idején (Kr. u. 66–70) az észak-izraeli harcokban.

Első alkalommal találtak egyazon településen két zsinagógát, melyeket akkor építettek, amikor még állt a jeruzsálemi Szentély. A kutatók úgy vélik, hogy a felfedezés megváltoztatja az egykori zsidó vallási életéről alkotott korábbi elképzeléseiket.

„A régészek eddig azt feltételezték, hogy amíg a Szentély állt, nem volt komoly szükség zsinagógákra. Az istentisztelet központi szerepét Jeruzsálem töltötte be, ezért eddig úgy magyarázták, hogy a településeken nem volt szükség sok zsinagógára” – közölte a lappal Adi Erlich professzor, a Haifai Egyetem kutatója.

„A második zsinagóga feltárása rávilágít a galileai zsidók társadalmi és vallási életére ebben az időszakban, és jelzi, hogy szükségük volt egy különleges helyiség kialakítására a Tóra-tanulmányozás és -olvasás, valamint a társasági összejövetelek számára” – tette hozzá a *Jisrael Hajom* (Izrael Ma) című lapnak Dina Avsalom Goren, a Haifai Egyetem munkatársa, az ásátások társvezetője.

Az épület maradványainál cserép gyertyatartókat, öntőformában készült üvegtálakat,

pénzérmeket és a rituális tisztálkodást szolgáló köedényeket is találtak, melyek a szakemberek szerint a migdáli zsidók Jeruzsálemmel és a Szentéllyel ápoltt kapcsolatáról tanúskodnak.

A széles, négyzet alakú bazalt- és mészkőből épült házban egy központi csarnok és két további helyiség található. A középső terem falait fehér és színes vakolattal borították, és a falak mellett szintén vakolt kőpadok álltak. A valószínűleg fából és agyagból készült mennyezetet hat oszlop támasztotta alá, amelyek

közül kettőnek a kőalapja megmaradt. Az építmény déli oldalán egy kisebb helyiségben egy vakolt kőpolcot találtak, amely a Tóra-tekercek tárolását szolgálhatta.

A Galileai-tenger északnyugati partvidékén található Migdal jelentős zsidó város volt 2000 évvel ezelőtt, a keresztény források is említik, mint Mária Magdolna szülőhelyét.

A másik, a település keleti részén lévő zsinagógát több mint egy évtizeddel ezelőtt fedezték fel. Annak közepén egy faragott követ találtak, melybe hétágú gyertyatartót mintáztak a Szentélyben akkor még meglévő menórát másolva.

Forrás: MTI

Fotó: Wikimedia Commons

A Szent Katalin-kolostor kéziratai az interneten

Az Izraeli Nemzeti Könyvtár az interneten hozzáférhetővé tette a Sínai-félszigeti Szent Katalin-kolostor kéziratait – adta hírül a könyvtár honlapja.

A Szent Katalin-kolostorban őrzött hatalmas, felbecsülhetetlen értékű kéziratgyűjteményt 1967 után vették mikrofilmre az izraeli könyvtár szakemberei, miután Izrael elfoglalta Egyiptomtól, és az 1982-es teljes visszavonulásig fennhatósága alatt tartotta a Sínai-félszigetet.

Malachi Beit-Arié, a nemzeti könyvtár kéziratosztályának akkori vezetője állapotodott meg az 1960-as évek végén III. Porfiriosz érsekkel, a Sínai-hegyi templom akkori vallási vezetőjével a felvételek elkészítéséről, cserébe a *Talmud* teljes, angol nyelvű szövegéért.

1950-ben a kolostor gyűjteményének mintegy felét már mikrofilmre vették az amerikai Kongresszusi Könyvtár szakemberei, majd 1968-tól, mintegy két évig tartó munkával az izraeliek fényképezték le a többi részt, a 12. századtól keletkezett kéziratokat.

A könyvtár egyik alkalmazottja, Jacques Soussana operatőr és fotós ritka, színes felvételeket forgatott a kolostorban az 1970-es évek elején. Ezeket a 16 milliméteres filmeket a Steven Spielberg Zsidó Filmarchívum és a Jerusalem Cinematheque segítségével digitalizálták, és a kéziratokkal együtt szintén hozzáférhetővé teszik az interneten.

Az elmúlt két évben a könyvtár szakemberei beszkenelték és feltöltötték a mikrofilmeket a könyvtár honlapjára, ahol immár mintegy 1700 kézirat látható. A mikrofilmeket azért is digitalizálni kellett, mert elkezdtek szétesni, tönkremenni.

Közben az amerikai Early Manuscripts Electronic Library (EMEL; Korai Kéziratok Elektronikus Könyvtára) a Kaliforniai Egyetem (UCLA) könyvtárával együttműködve megkezdte új, kiváló minőségű színes fényképek készítését a kolostor kéziratairól.

A Szent Katalin-kolostorban található a világ legrégebbi, folyamatosan működő könyvtára, melyet a 6. században alapított I. Iusztinianosz bizánci császár. A keresztény hagyomány szerint a kolostor a Hóreb-hegy lábánál található, ahol Mózes átvette a tízparancsolatot. Ezen a szent helyen őrzik és ápolják azt a növényt, ami a hagyomány szerint a *Bibliában* szereplő égő csipkebokor.

A kolostor építését 565-ben fejezték be, az azóta eltelt több mint másfél évezredben könyvtára felhalmozta a világ egyik leghíresebb, mintegy 3400 kéziratból álló korai kódex- és kéziratgyűjteményét.

A kéziratok között számos korai keresztény vallási szöveg található, bibliák, vallásos költé-

zet és egyházi zene, különböző egyházatyák és szerzetesek irodalmi művei.

A világi szövegek között görög klasszikusok, korabeli levelezés, nyelvtani írások, számtani gyakorlatok, retorikai művek, történeti szövegek lelhetők fel. A kolostor a bizánci hagyományokat tovább folytató görög ortodox egyházhoz tartozik, a kéziratok túlnyomó többsége görög nyelvű, de vannak arab, szír, grúz és már nem beszélt nyelven íródott, arámi, kaukázusi albán szövegek is.

Az elszigetelt, 11 méter magas fallal körülvett építmény legrégebbi kéziratai a 3. századból származnak; fennmaradásuk a szaraz sivatagi éghajlatnak köszönhető.

Forrás: MTI
Fotó: Wikipedia

Kiállítás a keresztény családmódel mellett

A KÉSZ felhívása nyomán állították össze a fotómozaikot

Magyar családok tettek tanúságot a keresztény családmódel mellett a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége (KÉSZ) felhívására. A Szent Család ünnepére elkészült fotómozaik sokszínűen mutatja be a családban megélt szeretet örömét. Az alábbiakban az akcióról szóló, a KÉSZ által megjelentett írást adjuk közre.

2016-ban jelent meg az Amoris laetitia kezdetű apostoli buzdítás a házastársi és családi szeretet szépségéről és örömről. Öt évvel később, Szent József ünnepén Ferenc pápa ugyanezzel a névvel nyitotta meg a családoknak szentelt évet. A Szentatya szándéka, hogy szívünk és gondolataink középpontjába helyezzük a családot: tanúságot tegyünk a férfi és nő házasságán alapuló családról.

A KÉSZ is csatlakozott a szentévhez, ennek szellemében kampányindító akcióként, Együtt a család címmel hirdetett fotómozaik-felhívást. A beérkezett színes, vidám életképeket ábrázoló fotókból készített mozaik (mely felnagyítva is elérhető a keesz.hu oldalon) fontos kiállás a keresztény emberképből gyökerező hagyományos családmódel mellett.

Napjainkban nagy a hangzavar a család fogalma körül. Ebben a hangoskodó vitában nyugodt, de határozott állásfoglalásra van szükség. Nem népszerűsítésre áhítozunk és nem politikai szekértáborokat vagy ideológiákat szolgálunk, hanem saját meggyőződésünket fejezzük ki.

Az alapfogalmak megerősítésének igénye a többség akarátát mutatja, ami nem jelent kárt egyetlen kisebbség számára sem. Látni kell azt, ha elfogadjuk, hogy bármi lehet család, akkor valójában semmi sem az. Ellenben a klasszikus családmódel hagyományos, kétezer éves hitbéli meggyőződésünkön alapul. Nem akarunk annál többet, mint Jézus Krisztus útján járni, de nem elégedhetünk meg ennél kevesebbel sem.

A család alapja egy férfi és egy nő házasságban megélt szeretetközössége, hivatása az

élet továbbadása, a gyermekek felnevelése Isten szerető jelenlétében.

Forrás és fotó: keesz.hu